

Projekt financování investiční akce města Litovel pomocí strukturálních fondů EU

Bc. Petra Smékalová

Diplomová práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra Smékalová**
Osobní číslo: **M12005**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Projekt financování investiční akce města Litovel pomocí strukturálních fondů EU**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše popište základní pojmy týkající se hospodaření obcí.
- Popište možnosti čerpání finančních zdrojů ze strukturálních fondů EU.

II. Praktická část

- Provedte základní socioekonomickou charakteristiku města Litovel.
- Analyzujte hospodaření města Litovel za období 2007–2012.
- Zpracujte návrh projektu financování investiční akce města Litovel.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. Kohezní politika v širších souvislostech. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
MOLLE, Willem. European Cohesion Policy. Abingdon: Routledge, 2007, 368 s. ISBN 978-0-203-94527-8.
ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT. Regional Development Policies in OECD Countries. Paris: OECD Publishing, 2010, 384 s. ISBN 978-92-64-08722-4.
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiří Macháček
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 17. února 2014
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2014

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA ~~BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE~~

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním ~~bakalářské/diplomové práce~~ souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- ~~bakalářská/diplomová práce~~ bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou ~~bakalářskou/diplomovou práci~~ se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – ~~bakalářskou~~/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování ~~bakalářské~~/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky ~~bakalářské~~/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem ~~bakalářskou~~/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze ~~bakalářské~~/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

30.4.2014

S. Šteblová

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé diplomové práce je navrhnout nejlepší způsob financování vybrané investiční akce města Litovel. V teoretické části diplomové práce jsou uvedeny základní pojmy týkající se obce, jejího hospodaření a možnosti financování obcí pomocí dotací. Praktická část diplomové práce obsahuje socioekonomickou charakteristiku města Litovel a analýzu hospodaření města, včetně vybraných ukazatelů finanční analýzy. Poslední kapitola této části je zaměřena na vybraný projekt, pro který navrhu vhodný zdroj financování. Na závěr jsou uvedena má doporučení.

Klíčová slova: obec, hospodaření obce, finanční analýza, dotace, financování investiční akce.

ABSTRACT

The aim of this thesis is to propose the most applicable way of financing the investment action of the town of Litovel. In the theoretical part of this work basic terms concerning the issues of municipality, its financial management and its capability to finance investment activities by using funds and grants are outlined. The practical part of the thesis includes socioeconomic background characteristics of the town of Litovel and the analysis of its financial management with close attention paid to the particular economic indicators of financial analysis. The last chapter of this part is focused on the concrete project for which I suggest the most suitable way of financing. The thesis is concluded by presenting my recommendations and improvements that are based on my findings.

Keywords: municipality, the financial management of the municipality, financial analysis, subsidies, financing the investment action.

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce Ing. Jiřímu Macháčkovi za jeho odborné vedení, rady a připomínky. Dále bych ráda poděkovala tajemníkovi Městského úřadu Litovel Ing. Radovanu Vašíčkovi, vedoucímu finančního odboru Ing. Jaromíru Kolářovi a dotační koordinátorce Ing. Dítě Müllerové za poskytnutí potřebných informací.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ STUPEŇ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY - OBEC.....	12
1.1 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
1.2 ORGÁNY OBCE	13
1.3 PŮSOBNOST OBCE.....	14
2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ	17
2.1 ROZPOČET OBCE.....	17
2.2 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	19
2.3 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	19
2.4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	21
2.5 MAJETEK OBCE	24
3 FINANČNÍ ANALÝZA	25
3.1 VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	25
3.1.1 Ukazatel běžné likvidity	26
3.1.2 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	27
3.1.3 Ukazatel dluhové služby	27
3.1.4 Ukazatel celkové zadluženosti	28
4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ POMOCÍ DOTACÍ.....	29
4.1 DOTACE NA STÁTNÍ ÚROVNI.....	29
4.2 DOTACE Z EVROPSKÉ UNIE	30
4.3 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU.....	30
4.3.1 Cíle regionální politiky EU v období 2007 - 2013.....	30
4.3.2 Nástroje regionální politiky EU v období 2007 – 2013.....	31
4.3.3 Operační programy v ČR v období 2007 - 2013.....	32
4.4 PŘÍPRAVA PROGRAMOVACÍHO OBDOBÍ 2014 – 2020	35
4.4.1 Změny oproti programovému období 2007 – 2013.....	36
4.4.2 Nástroje regionální politiky EU v období 2014 - 2020	36
4.4.3 Operační programy v ČR pro období 2014 – 2020	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
5 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA LITOVEL.....	40
5.1 POLOHA A VNĚJŠÍ VZTAHY.....	40
5.2 OBYVATELSTVO.....	41
5.3 SOCIÁLNÍ SFÉRA.....	41
5.4 INFRASTRUKTURA	42
5.5 TRH PRÁCE.....	44
5.6 CESTOVNÍ RUCH.....	45
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA LITOVEL 2007 - 2012	47
6.1 ANALÝZA PŘÍJMŮ	48
6.1.1 Daňové příjmy	50
6.1.2 Nedaňové příjmy	53

6.1.3	Kapitálové příjmy	54
6.1.4	Přijaté dotace	55
6.2	ANALÝZA VÝDAJŮ.....	58
6.2.1	Běžné výdaje	60
6.2.2	Kapitálové výdaje	61
6.3	VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	62
6.3.1	Ukazatel běžné likvidity	63
6.3.2	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	63
6.3.3	Ukazatel dluhové služby	64
6.3.4	Ukazatel celkové zadluženosti	64
6.3.5	Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích	65
7	PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE MĚSTA LITOVEL.....	67
7.1	POPIS PROJEKTU	67
7.2	SÍŤOVÁ ANALÝZA PROJEKTU.....	68
7.3	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	75
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	87
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	92
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	93
	SEZNAM TABULEK	94

ÚVOD

Tématem mé diplomové práce je Projekt financování investiční akce města Litovel pomocí strukturálních fondů EU. Cílem práce tedy bude navrhnout nejvhodnější způsob financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky.

Důvodem, proč jsem zvolila toto téma, byl jednak záměr vytvořit projekt, který bude pro město přínosný a který by město mohlo následně využít, a také zájem nahlédnout blíže do hospodaření města. Při zpracování diplomové práce bych současně ráda navázala na bakalářskou práci, která byla zaměřena na projektovou činnost města Litovel.

Pro zpracování této práce bude použita metoda sběru dat a analýzy dat. Nezbytné informace, které budou následně analyzovány, budu čerpat z odborné literatury, právních norem, interních dokumentů města a internetových serverů.

V teoretické části diplomové práce nejprve teoreticky vymezím pojem obec, jakožto základní stupeň územní samosprávy. Charakterizují druhy obcí, orgány obce a působnost obce. Následně budou uvedeny stěžejní pojmy týkající se hospodaření obcí, zejména rozpočet obce, rozpočtový výhled, rozpočtový proces, rozpočtová skladba a majetek obce. Další kapitola bude zaměřena na finanční analýzu a charakteristiku vybraných ukazatelů finanční analýzy. Na závěr teoretické části této práce specifikuji možnosti financování obcí pomocí dotací, a to zejména z fondů Evropské unie, kdy uvedu aktuální informace k novému programovacímu období 2014 – 2020.

V praktické části diplomové práce nejprve provedu socioekonomickou analýzu města Litovel. V této analýze se zaměřím na základní socioekonomické ukazatele, kterými jsou poloha a vnější vztahy, obyvatelstvo, sociální sféra, infrastruktura, trh práce a cestovní ruch. Následně zpracuji analýzu hospodaření města za období let 2007 – 2012, kterou zakončím vybranými ukazateli finanční analýzy. Tato analýza bude podkladem pro zhodnocení možností financování vybraného projektu, kterému se budu věnovat v následující kapitole. Poslední kapitola bude zaměřena na popis projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky, časovou charakteristiku činností projektu, jejich grafické znázornění a zejména na financování vybraného projektu. Nejprve provedu analýzu možností financování vybraného projektu, kterou následně vyhodnotím a uvedu svá doporučení, včetně dalších variant způsobů financování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ STUPEŇ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY - OBEC

V této kapitole uvedu na základě literární rešerše charakteristiku obce, orgány obce a působnost obce.

Dle článku 99 Ústavy ČR se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. (Česko, 1993)

Územní samospráva představuje formu veřejné vlády a veřejné správy, která umožňuje spravovat věci veřejné na území menším než je samotný stát. (Provazníková, 2009, s. 16)

Pro každý stupeň územní samosprávy jsou charakteristické tyto znaky:

- územní celek, který je geograficky ohraničený,
- společenství občanů,
- samospráva veřejných záležitostí, které se týkají společenství občanů. (Peková, 2011, s. 20)

Postavení obcí blíže upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

1.1 Charakteristika obce

Dle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů. Současně je obec veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec má za úkol pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. (Česko, 2000)

Každá obec v České republice spadá z územního hlediska do správního obvodu okresu a současně do územního obvodu kraje. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 134)

Na základě zákona o obcích rozlišujeme tyto základní druhy obcí:

- **Obce**, které nejsou městy.
- **Města**, která mají alespoň 3000 obyvatel a na návrh tak stanovil předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Dále mohou být městy ty obce, které získaly před 17. 5. 1954 statut města.
- **Městysy**, který toto označení používal i před 17. 5. 1954 a pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny, dále se mohou městysem stát obce, kterým to na návrh stanovil předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

- **Statutární města**, která jsou vyjmenována v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Statutární města se člení na městské obvody nebo městské části, které mají vlastní orgány samosprávy. Tato města mají současně postavení pověřených obecních úřadů.
- **Hlavní město Praha**, které se člení na městské části. (Česko, 2000; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 135)

1.2 Orgány obce

Dle zákona o obcích patří mezi orgány obce:

- **zastupitelstvo obce,**
- **rada obce,**
- **starosta,**
- **obecní úřad,**
- **zvláštní orgány obce.** (Česko, 2000)

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem, které je kolektivní volený orgán. Počet členů zastupitelstva závisí na počtu obyvatel obce a velikosti územního obvodu. Zasedání zastupitelstva je veřejné. Zastupitelstvo zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Povinně musí zřídit kontrolní a finanční výbor. Dále je možné zřídit výbor pro národnostní menšiny a osadní výbory. (Česko, 2000)

Rada obce je v samostatné působnosti výkonným orgánem a ze své činnosti je odpovědná zastupitelstvu obce. Jestliže to zákon stanoví, může rada rozhodovat v přenesené působnosti. Radu tvoří starosta, místostarosta a další členové, kteří jsou voleni ze členů zastupitelstva. Počet členů rady je vždy lichý a to v rozmezí 5 až 11 osob. Schůze rady jsou neveřejné. Rada může zřizovat jako své iniciativní a poradní orgány komise. (Česko, 2000)

Starosta zastupuje obec navenek a je volen zastupitelstvem z řad svých členů. Tím je starosta odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu. Dále starosta svolává a vede schůze zastupitelstva obce a rady obce, je odpovědný za včasné objednání přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Starostu zastupuje v jeho nepřítomnosti místostarosta. (Česko, 2000; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 141)

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, zaměstnanci obce zařazenými do obecního úřadu a tajemníkem, je-li tato funkce zřízena. Obecní úřad vykonává činnosti jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. (Česko, 2000; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 142)

1.3 Působnost obce

Obec spravuje své záležitosti **samostatně v rámci samostatné působnosti**, kam patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce. Stát tedy nemůže do výkonu samosprávy zasahovat, respektive pouze v rozsahu daném legislativou. V samostatné působnosti může obec ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou. (Česko, 2000; Peková, 2011, s. 22)

Současně může být na obec **přenesen výkon státní správy**, v rámci které může obec vydávat nařízení obce. Zda obec vykonává pouze samosprávu nebo i státní správu v přenesené působnosti, má vliv na objem výdajů územních rozpočtů. (Česko, 2000; Peková, 2011, s. 22)

Do **samostatné působnosti** obce podle zákona o obcích patří:

- rozpočet a závěrečný účet obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- hospodaření obce,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- místní referendum,
- peněžní fondy obce,
- ukládání pokut za správní delikty,
- organizační složky obce, právnické osoby obce,
- obecní policie,
- výdaje na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce,
- územní plán obce,
- zabezpečení chodu obecního úřadu,
- spolupráce s jinými obcemi, aj. (Česko, 2000; Provazníková, 2009, s. 30)

Činnosti patřící do **přenesené působnosti** obce jsou:

- vydávání nařízení obce,
- projednávání přestupků,
- rozhodování o místních komunikacích, aj. (Česko, 2000; Provazníková, 2009, s. 31)

V rámci přenesené působnosti jsou obce současně orgánem ochrany přírody a ovzduší, vodoprávním úřadem a povodňovým orgánem. (Provazníková, 2009, s. 31)

Podle rozsahu výkonu přenesené působnosti rozlišujeme:

- **obce s matričním úřadem,**
- **obce se stavebním úřadem,**
- **obce s pověřeným obecním úřadem,**
- **obce s rozšířenou působností.** (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 135)

Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností zabezpečují dle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti, která náleží ostatním obcím. Zákon přesně vyjmenovává, které obce jsou pověřeným obecním úřadem, a které jsou obce s rozšířenou působností. (Česko, 2002b; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 135)

Obce s pověřeným obecním úřadem v přenesené působnosti rozhodují o poskytování půjčky nebo dávky, dále rozhodují v prvním stupni ve správním řízení o právech chráněných zájmech a povinnostech osob. Obec s pověřeným obecním úřadem je současně orgánem ochrany přírody a ochrany zemědělského půdního fondu, vodoprávním úřadem, aj. Mezi další činnost patří zajištění voleb do zastupitelstev obcí a krajů, do Evropského parlamentu a do Parlamentu České republiky. (Provazníková, 2009, s. 31)

Obce s rozšířenou působností mají v přenesené působnosti na starost činnosti týkající se:

- řidičských a občanských průkazů, cestovních dokladů,
- sociálních služeb a dávek,
- evidence obyvatel,
- dopravy, silničního hospodářství pro silnice II. a III. třídy,
- péče o zdravotně postižené, o staré, o nepřizpůsobivé občany,
- živnostenský úřad,
- vodoprávního řízení,
- sociálně právní ochrany dětí,
- státní správy lesů,
- rozhodování v oblasti rybářství a myslivosti, aj. (Provazníková, 2009, s. 31)

V rámci samostatné i přenesené působnosti jsou realizovány tyto funkce, které spolu souvisí a vzájemně se prolínají:

- **Ekonomické** – územní samospráva odpovídá za zabezpečení řady veřejných statků (služeb), je proto důležité vytvářet příznivé podmínky pro sociálně-ekonomický rozvoj území.
- **Politické** – územní samospráva reprezentuje zájmy a preference svých občanů.
- **Sociální** – jedním z hlavních úkolů územní samosprávy je usilování o sociální soudržnost svých občanů, podílení se na zabezpečování sociální péče a sociálních služeb. Tím, že územní samospráva zřizuje městskou policii, se stará o bezpečnost svých občanů bez ohledu na to, z jaké sociální vrstvy pochází.
- **Územně technické** – územní samospráva by měla své území využívat se záměrem dlouhodobě udržitelného sociálně-ekonomického rozvoje a současně respektovat ekologické aspekty rozvoje. (Peková, 2011, s. 22 – 23)

2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Tato kapitola je zaměřena na specifikaci základních pojmů týkajících se hospodaření obcí. Nejprve uvedu základní legislativu upravující hospodaření obcí a poté charakterizují rozpočet obce, rozpočtový výhled, rozpočtový proces, rozpočtovou skladbu, včetně druhů příjmů a výdajů rozpočtu a na závěr této kapitoly uvedu definici majetku obce.

Jak jsem již uvedla v předchozí kapitole, obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Pravidla hospodaření územně samosprávných celků upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 5)

Mezi další legislativu týkající se hospodaření obcí patří:

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- Zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky,
- Zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole,
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí,
- aj.

Hospodaření dle vlastního rozpočtu je předpokladem rozhodovací pravomoci, nezávislosti územní samosprávy a současně i odpovědnosti za svá rozhodnutí. (Peková, 2011, s. 73)

2.1 Rozpočet obce

Obec hospodaří podle schváleného rozpočtu na příslušný kalendářní rok, který schvaluje zastupitelstvo obce na svém zasedání. Rozpočet obce je součástí soustavy veřejných rozpočtů. (Herzinková a Novotný, 2008, s. 118)

Rozpočet obce je základním nástrojem finančního hospodaření obce, který vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet obce je finančním plánem obsahující přehled příjmů a výdajů na daný kalendářní rok. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 13)

Rozlišujeme rozpočet:

- **vyrovnaný**, kdy se příjmy rovnají výdajům,
- **přebytkový**, kdy příjmy převyšují objem výdajů,
- **deficitní** (schodkový), kdy výdaje převyšují příjmy.

Rozpočet je sestavován zpravidla jako vyrovnaný. Pokud by některé příjmy pro daný rok byly určeny pro využití až v následujícím období, nebo by příjmy byly určeny na splátky úvěrů, může být rozpočet schválen jako přebytkový. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 13)

Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, v rámci kterého dochází k přerozdělování příjmů v rozpočtové soustavě a to na základě principů nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Dále je rozpočet považován za bilanci příjmů a výdajů, jelikož během rozpočtového roku dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů. Rozpočet můžeme označit i jako nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky. (Provazníková, 2009, s. 57, 59)

Mezi funkce rozpočtu patří:

- **alokační funkce,**
- **stabilizační funkce,**
- **redistribuční funkce,**
- **autorizační funkce,**
- **kontrolní a řídicí funkce,**
- **informační funkce.** (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166 – 167)

Rozhodující funkcí na úrovni územní samosprávy je funkce **alokační**, která je nejstarší. Tato funkce charakterizuje financování různých potřeb v lokálním nebo regionálním veřejném sektoru a to prostřednictvím finančních prostředků, které jsou soustředěny v rozpočtu obce. (Peková, 2011, s. 214)

Funkci stabilizační a redistribuční plní zejména státní rozpočet. U **stabilizační** funkce se jedná o ovlivňování základních ekonomických veličin prostřednictvím aktivní fiskální politiky státu. **Redistribuční** funkce představuje přerozdělování části příjmů státního rozpočtu mezi subjekty rozpočtové soustavy. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166)

Rozpočet obce plní také funkci **autorizační**, jelikož schválená výše příjmů a výdajů je závazná a musí být respektována. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 166)

Rozpočet dále plní funkci **kontrolní** a **řídící**. Rozpočet je totiž považován za základ pro vnitřní řízení jednotlivých institucí, odborů apod. Současně rozpočet umožňuje jejich kontrolu a sledování prostřednictvím zastupitelstva, veřejností, nezávislým kontrolorem, apod. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 167)

Rozpočet také **poskytuje informace** o tom, co chce samospráva udělat v dalším kalendářním roce a především poskytuje informace pro již zmíněné funkce, které rozpočet plní. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 167)

2.2 Rozpočtový výhled

Rozpočtový výhled obec vytváří v rámci střednědobého finančního plánování rozvoje obce. Rozpočtový výhled je sestavován obvykle na 2 až 5 let a to na základě přijatých závazků a uzavřených smluvních vztahů. Obsahuje zejména informace o příjmech a výdajích, dále obsahuje přehled dlouhodobých pohledávek a závazků a informace o finančních zdrojích. (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 13)

Povinnost sestavovat rozpočtový výhled určuje obcím od roku 2011 zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zákon umožňuje obcím určit si samy míru podrobnosti vypracování rozpočtového výhledu. (Provazníková, 2009, s. 73)

2.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces se skládá z těchto etap:

- Finanční odbor obecního úřadu sestaví **návrh rozpočtu** obce. Při sestavování vychází z očekávaného plnění rozpočtu do konce daného roku a současně bere v úvahu vliv případné změny rozpočtového určení daní, vliv předpokládané inflace, vliv uvažovaných změn v potřebách apod. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 217)
- Návrh rozpočtu **projednává** zastupitelstvo obce a vyjadřuje se k němu finanční výbor. Zastupitelstvo následně **schvaluje** návrh rozpočtu. Pokud se tak nestane do začátku rozpočtového období, bude obec hospodařit dle rozpočtového provizoria. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 218)
- Za **plnění** schváleného rozpočtu odpovídají výkonné orgány. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 219)

- **Průběžnou kontrolu** plnění rozpočtu provádí jednak výkonné orgány a současně i zastupitelstvo. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 219)
- Po skončení rozpočtového období zastupitelstvo provede **následnou kontrolu**. Finanční odbor vypracuje tzv. **závěrečný účet**, tedy přehled o skutečném vývoji plnění rozpočtu za uplynulý kalendářní rok. Závěrečný účet je následně předložen zastupitelstvu obce k projednání. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 219)

Výstupem průběžné a následné kontroly plnění daného rozpočtu by měla být zpráva, která bude obsahovat nejen analýzu plnění příjmů a čerpání výdajů v průběhu rozpočtového roku, ale také by měla obsahovat příčiny neplnění schváleného rozpočtu. Dále by měla zpráva obsahovat návrh opatření pro zlepšení hospodaření. Tato zpráva je předkládána finančním odborem zastupitelstvu obce. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 219-220)

V průběhu rozpočtového procesu je nutné dodržovat **rozpočtové zásady**, mezi které patří:

- **Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu** – pokud se tak nestane před začátkem rozpočtového období, hospodaří se dle rozpočtového provizoria, dokud není rozpočet na daný rok schválen. (Peková, 2011, s. 213)
- **Zásada efektivnosti a hospodárnosti** – obec by měla při plnění rozpočtu dbát na to, aby dosahovala maximálních příjmů a současně aby co nejhospodárněji využívala získané rozpočtové prostředky. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 168 - 169)
- **Zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu** – dlouhodobě vyrovnaný rozpočet je předpokladem úspěšného dlouhodobého hospodaření obce. (Peková, 2011, s. 213)
- **Zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu** – závisí na kvalitě odhadů rozpočtových příjmů a výdajů. Základem je sestavení reálného rozpočtu, který bude možné plnit bez výrazných odchylek a který nebude v průběhu rozpočtového roku nutné upravovat pomocí rozpočtových opatření. Pokud by se převody rozpočtu prováděly v průběhu roku, byla by zásada reálnosti porušena. (Peková, 2011, s. 213; Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 168; Nahodil et al., 2009, s 49)
- **Zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu** – rozpočet musí obsahovat příjmy a výdaje v úplných částkách. Položky rozpočtu musí být sestaveny na základě jednotné rozpočtové skladby. (Peková, 2011, s. 213; Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 167 - 168)

- **Zásada přehlednosti** – rozpočet by měl obsahovat logicky řazené a rozdělené příjmy a výdaje na základě rozpočtové skladby. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 168)
- **Zásada publicity** – založena na informovanosti občanů obce, obce jsou povinny zveřejňovat svůj rozpočet. Tato zásada se týká také státního rozpočtu, který je zveřejňován ve sbírce zákonů. (Peková, 2011, s. 213; Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 168; Nahodil et al., 2009, s 50)

2.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbu upravuje Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Dle této vyhlášky je rozpočtová skladba jednotné třídění příjmů a výdajů, které je uplatňováno ve veřejných rozpočtech a mimorozpočtových fondech státu, krajů a obcí. (Česko, 2002a; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 213)

Podle výše uvedeného zákona rozlišujeme tato hlediska třídění příjmů a výdajů rozpočtové skladby:

- **druhové,**
- **odvětvové,**
- **odpovědnostní,**
- **konsolidační,**
- **zdrojové,**
- **doplňkové,**
- **programové,**
- **transferové,**
- **účelové,**
- **strukturní.** (Česko, 2002a)

Podle hlediska **druhového** se třídí veškeré příjmy a výdaje veřejných rozpočtů dle příjmových a výdajových druhů. Mezi jednotky třídění patří: rozpočtové třídy, seskupení rozpočtových položek, podseskupení rozpočtových položek a rozpočtové položky. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 169)

Prostřednictvím druhového hlediska rozlišujeme:

- Příjmy:
  - třída 1: daňové příjmy,
  - třída 2: nedaňové příjmy,
  - třída 3: kapitálové příjmy,
  - třída 4: přijaté dotace.
- Výdaje:
  - třída 5: běžné výdaje,
  - třída 6: kapitálové výdaje.
- Třída 8: financování. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 215)

Z hlediska **odvětvového** se třídí příjmy a výdaje podle odvětví. Podle tohoto hlediska se třídí veškeré výdaje a nedaňové a kapitálové příjmy krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí, vyjma příjmů ze splátek půjčených prostředků. Mezi jednotky třídění patří: rozpočtové skupiny, rozpočtové oddíly, rozpočtové pododdíly a rozpočtové paragrafy. (Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 169)

Hledisko **odpovědnostní** se týká státního rozpočtu, kdy jsou příjmy a výdaje tříděny podle správců kapitol. Jednotkou třídění je tedy kapitola státního rozpočtu. (Česko, 2002a; Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 169)

Podle hlediska **konsolidačního** jsou tříděny příjmy, které vznikají uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, a současně jsou tříděny výdaje, které jsou vynakládány uvnitř této soustavy. Jednotkou třídění jsou u konsolidačního hlediska záznamové jednotky. (Česko, 2002a; Hamerníková a Maaytová, 2010, s. 170)

Konsolidace umožňuje vyloučit duplicitní operace v rámci rozpočtu při započítávání příjmů a výdajů. Jedná se tedy o vyloučení peněžních převodů mezi zřizovatelem a organizační složkou, mezi veřejnými rozpočty různých úrovní, mezi fondy a rozpočtem, apod. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 216 – 217)

Nyní blíže specifikuji jednotlivé třídy dle druhového členění.

Třída 1: Daňové příjmy jsou nenávratné příjmy, které obsahují svěřené daně, sdílené daně, místní daně a správní poplatky. (Peková, 2011, s. 239 – 242)

Svěřené daně jsou daně, jejichž výnos plyne celý do rozpočtu obcí, krajů. Oproti tomu u sdílených daní je stanoven podíl na celostátně vybíraných daní, který bude příjmem rozpočtu obce. Daňové příjmy tvoří významnou část příjmů veřejných rozpočtů. Daně jsou ze zákona povinné, nenávratné a pravidelně se opakující (i když ne ve stejné výši) platby do veřejných rozpočtů. Daně plní funkci redistribuční, alokační a stabilizační. (Peková, 2011, s. 239 – 242; Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 205 - 206)

Třída 2: Nedaňové příjmy jsou příjmy z vlastní hospodářské činnosti, které jsou nenávratné povahy. Patří sem příjmy z pronájmu majetku, uživatelské poplatky, příjmy z pokut, dary, aj. (Provazníková, 2009, s. 182)

Třída 3: Kapitálové příjmy jsou příjmy z prodeje majetku, akcií a majetkových podílů. Výše těchto příjmů závisí na tom, zda má obec dlouhodobě nepotřebný majetek, který by mohla prodat. Jedná se tedy o jednorázové příjmy, které se neopakují. (Peková, 2011, s. 217, 474)

Třída 4: Přijaté dotace můžeme rozdělit na běžné neboli neinvestiční, které jsou určeny na financování provozních potřeb, a kapitálové neboli investiční. Dále můžeme přijaté dotace rozdělit na nárokové, o které obec nemusí žádat, dostává je pravidelně, a nenárokové, kdy obec musí o tyto dotace požádat a splnit určité podmínky poskytovatele dotace. (Provazníková, 2009, s. 147)

Obcím jsou poskytovány dotace:

- schválené zákonem o státním rozpočtu,
- dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu,
- dotace z rezortních kapitol státního rozpočtu prostřednictvím grantových programů ministerstev,
- dotace ze státních fondů,
- dotace z fondů Evropské unie,
- dotace od krajů. (Peková, 2011, s. 475 – 477)

Třída 5: Běžné výdaje jsou neinvestiční výdaje, které se pravidelně opakují. Jsou určeny zejména na platy zaměstnanců, sociální dávky, nákup služeb, materiálu, paliv, vody a energie. (Provazníková, 2009, s. 212)

Třída 6: Kapitálové výdaje jsou určeny na financování dlouhodobých investičních potřeb, které přesahují období rozpočtového rok. Jedná se o výdaje na investice, nákup akcií a obligací, splátky dříve přijatých půjček, aj. (Provazníková, 2009, s. 212; Peková, 2011, s. 219)

Na základě **třídy 8: financování** je zabezpečeno financování schodku rozpočtu nebo využití přebytku rozpočtu. Jedná se zejména o přijetí návratných finančních prostředků, poskytování půjček jiným subjektům, výdaje na nákup akcií a dluhopisů za účelem zhodnocení finančních prostředků. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 215)

2.5 Majetek obce

Obec má právo majetek získávat, užívat jej a nakládat s ním jako právnická osoba. Jelikož obec hospodaří s veřejným majetkem, mělo by být hlavním cílem hospodaření s majetkem obce uspokojování potřeb občanů obce. (Herzinková a Novotný, 2008, s. 118)

Obec musí majetek využívat účelně a hospodárně a to v souladu s úkoly a zájmy, které vyplývají z působnosti vymezené zákonem. Současně musí obec svůj majetek chránit před zničením, poškozením, odcizením, zneužitím a neoprávněnými zásahy. Povinností obce je pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. (Česko, 2000; Herzinková a Novotný, 2008, s. 118)

Majetek obce tvoří věci movité a nemovité, majetková práva, finanční prostředky a příjmy například z majetkových práv, z vlastního majetku. (Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 28)

Svůj majetek mohou obce i kraje spravovat:

- samy,
- prostřednictvím příspěvkových organizací,
- prostřednictvím organizačních složek,
- prostřednictvím obecně prospěšných společností,
- vložit do společností s ručením omezeným, do akciových společností, aj. (Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 29)

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Tato kapitola diplomové práce je zaměřena na finanční analýzu a charakteristiku vybraných ukazatelů finanční analýzy.

Finanční analýza je důležitá pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni územních samospráv, kde je významným nástrojem řízení. Předmětem finanční analýzy je jednak analýza minulého období a současně i odhalení pozitivních a negativních vlivů, které působily na hospodaření obce. (Peková, 2011, s. 232)

Hlavním cílem finanční analýzy je určit finanční situaci obce. V municipální sféře patří mezi oblasti finanční analýzy:

- běžné hospodaření,
- hospodaření s majetkem,
- investiční činnost a její financování. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 86)

Při hodnocení finanční situace subjektu veřejného sektoru se posuzuje:

- **Schopnost uhrazovat splatné závazky** neboli likvidita, kdy subjekt veřejného sektoru nemá problém se včasným uhrazováním závazků.
- **Rentabilita**, kdy je hodnoceno hospodárné a efektivní využívání veřejných prostředků a současně plnění funkcí, za účelem dosažení optimální míry mezi vynaloženými prostředky a dosaženým efektem.
- **Finanční nezávislost vlastníka** se může zdát problematická pro subjekty veřejného sektoru, je ale možné uvažovat o nezávislosti ve vztahu k dalším dodatečným zdrojům v porovnání s předpokládanými výdaji. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 86)

3.1 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V této podkapitole uvedu vybrané ukazatele finanční analýzy, které spadají do Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, prostřednictvím které provádí Ministerstvo financí České republiky monitoring hospodaření obcí.

Při výpočtu těchto ukazatelů se vychází z účetního výkazu rozvaha a z finančního výkazu FIN 2-12 M (výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu). (Ministerstvo financí ČR, 2014b)

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů obsahuje:

- **Informativní ukazatele:**
  - počet obyvatel obce,
  - příjem celkem (po konsolidaci),
  - úroky,
  - uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků,
  - dluhová služba celkem,
  - ukazatel dluhové služby (v %),
  - aktiva celkem,
  - cizí zdroje,
  - stav na bankovních účtech celkem,
  - úvěry a komunální dluhopisy,
  - přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy,
  - zadluženost celkem,
  - podíl zadluženosti na cizích zdrojích,
  - 8-leté saldo,
  - oběžná aktiva,
  - krátkodobé závazky. (Ministerstvo financí ČR, 2014a)
- **Monitorující ukazatele:**
  - podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %),
  - celková (běžná) likvidita. (Ministerstvo financí ČR, 2014a)

Z výše uvedených ukazatelů teoreticky přiblížím dva informativní ukazatele a dva monitorující ukazatele. Vzorce, na základě kterých se jednotlivé ukazatele vypočítají, jsou uvedeny v dokumentu Algoritmy SIMU, který zveřejňuje Ministerstvo financí České republiky (Ministerstvo financí ČR, 2014b). Z tohoto dokumentu budou uvedeny vzorce k vybraným ukazatelům (viz níže).

3.1.1 Ukazatel běžné likvidity

Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje schopnost dostát svým krátkodobým závazkům. (Provažníková, 2009, s. 201)

Tento ukazatel se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$\text{Ukazatel běžné likvidity} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Podle Ministerstva financí ČR by se hodnota tohoto ukazatele měla pohybovat v intervalu $<0; 1>$. Pokud by hodnota ukazatele běžné likvidity převyšovala tento interval a současně by podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům byl vyšší než 25 %, bude obec oslovena dopisem ministra financí, aby vysvětlila důvod tohoto stavu a uvedla stanovisko zastupitelstva obce. (Ministerstvo financí ČR, 2014a)

3.1.2 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyjadřuje míru zadluženosti majetku obce. Podle Ministerstva financí ČR by hodnota tohoto ukazatele neměla být vyšší než 25 %. (Ministerstvo financí ČR, 2014a)

$$\text{Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v \%)} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}}$$

3.1.3 Ukazatel dluhové služby

Ministerstvo financí České republiky stanovilo jako hraniční limit tohoto ukazatele 30 %. Pokud obec tento ukazatel překročí, obešle tyto obce ministr financí s dopisem, na základě kterého musí obec přijmout opatření, aby v příštím roce tento ukazatel nepřekročila. Jestliže obec překročí výši limitu tohoto ukazatele i v dalším roce, Ministerstvo financí České republiky předá seznam těchto obcí poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů, aby k této skutečnosti mohli přihlédnout v případě, že bude obec žádat o dotaci, návratnou finanční výpomoc nebo půjčku. (Provazníková, 2009, s. 199 – 200)

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu
1	Daňové příjmy	Třída 1
2	Nedaňové příjmy	Třída 2
3	Přijaté dotace - finanční vztah	Položky 4112, 4212
4	Dluhová základna	Součet řádků 1, 2, 3
5	Úroky	Položka 5141
6	Splátky jistin a dluhopisů	Položky 8xx2, 8xx4
7	Splátky leasingu	Položka 5178
8	Dluhová služba	Součet řádků 5, 6, 7
9	Ukazatel dluhové služby (v %)	Podíl řádků 8 a 4

Tabulka 1: Výpočet ukazatele dluhové služby

(Provazníková, 2009, s. 200; vlastní zpracování)

3.1.4 Ukazatel celkové zadluženosti

Tento ukazatel, vyjadřující celkovou zadluženost obce, se vypočítá následujícím způsobem:

Zadluženost celkem = Úvěry a komunální dluhopisy + Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy

4 FINANCOVÁNÍ OBCÍ POMOCÍ DOTACÍ

V této kapitole uvedu možnosti financování obcí pomocí dotací, a to jak na státní, tak evropské úrovni.

Jelikož vlastní příjmy obcí nestačí na financování veškerých potřebných výdajů, tvoří dotace významnou část příjmů, protože finanční soběstačnost municipálních rozpočtů je ne-reálná. (Peková, 2011, s. 261)

4.1 Dotace na státní úrovni

Peková uvádí, že jsou dotace z rozpočtové soustavy do územních rozpočtů projevem existence přerozdělovacích procesů uvnitř soustavy veřejných rozpočtů, projevem solidarity. (Peková, 2011, s. 261 – 262)

Kromě dotací, které obce získávají na výkon samostatné a přenesené působnosti na základě zákona o státním rozpočtu, mohou obce získat dotace od odvětvově příslušných ministerstev. Například z Ministerstva vnitra ČR jsou obcím poskytovány dotace na projekty zaměřené na prevenci kriminality. Dále mohou obce získat **mimořádné dotace** ze státního rozpočtu, které mají investiční i neinvestiční charakter, a **návratné finanční výpomoci**. (Provazníková, 2009, s. 147 – 148)

Obce mohou žádat o **dotace z rozpočtových kapitol příslušných ministerstev**. V letech 2007 – 2011 čerpaly obce dotace z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvky na péči a dávky zdravotně postiženým, jejichž výplatu obce zprostředkovávaly jednotlivým příjemcům. Od roku 2012 bylo vyplácení sociálních dávek přesunuto na stát, respektive na Úřady práce České republiky. (Provazníková, 2009, s. 148)

V rámci grantových programů, které vyhláší jednotlivá ministerstva, mohou obce žádat o investiční dotace. O přidělení dané dotace rozhoduje příslušné ministerstvo. Jako příklady vyhlášených programů lze uvést systém podpory rozvoje a zainvestování průmyslových zón vyhlášený Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, program regenerace městských památkových rezervací a zón vyhlášený Ministerstvem kultury ČR, aj. (Provazníková, 2009, s. 148)

Dále se obcím nabízí možnost využít **dotací ze státních mimorozpočtových fondů**, ze kterých jsou poskytovány většinou účelové a investiční dotace. Jedná se například

o dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury na údržbu a opravy komunikací, ze Státního fondu životního prostředí na investice s ekologickým aspektem, ze Státního fondu rozvoje bydlení na podporu bytové výstavby. (Provazníková, 2009, s. 148)

Na krajské úrovni mohou obce získat dotace od krajů v rámci jejich samostatné působnosti prostřednictvím vyhlášených programů, například na rozvoj cestovního ruchu. Současně kraje poskytují dotace, které získaly přerozdělením ze státního rozpočtu, například na Jednotky dobrovolných hasičských požárních sborů. (Provazníková, 2009, s. 149)

4.2 Dotace z Evropské unie

Po vstupu České republiky do Evropské unie se staly evropské dotace významným zdrojem příjmů obcí. Tyto dotace jsou spojeny se spolufinancováním ze strany obcí a ve většině případů jsou vypláceny až zpětně po realizaci projektu. Jedná se o dotace účelové, které mohou být jak investičního, tak i neinvestičního charakteru. (Provazníková, 2009, s. 149)

4.3 Regionální politika EU

„Regionální politika Evropské unie, nazývaná též politika hospodářské a sociální soudržnosti či krátce kohezní politika, je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské unie.“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Regionální politika je v Evropské unii prováděna na několika úrovních:

- nadnárodní úroveň - regionální politika je prováděna přímo Evropskou unií,
- národní úroveň - regionální politika je prováděna jednotlivými členskými státy,
- regionální úroveň - tato úroveň je ve většině zemí, kde je dlouhodobě posilována. (Grospič et al., 2008, s. 114; Smékalová, 2012)

4.3.1 Cíle regionální politiky EU v období 2007 - 2013

Regionální a strukturální politika měla pro programovací období 2007 - 2013 stanoveny tyto tři cíle:

- Konvergence,
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
- Evropská územní spolupráce. (Grospič et al., 2008, s. 138; Smékalová, 2012)

Cíl 1 Konvergence

Tento cíl je zaměřený na podporu regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem na obyvatele (HDP) nižším než 75 % průměru HDP Evropské unie. Dále tento cíl mohou využít členské státy, jejichž hrubý národní důchod nepřesahuje 90 % průměru Evropské unie. Financování je zajištěno z Evropského fondu regionálního rozvoje, Evropského sociálního fondu a Kohezního fondu. Oblastí podpory je zlepšení podmínek pro růst a tvorbu pracovních míst v nejméně rozvinutých regionech a členských zemích. (Wokoun et al., 2008, s. 364-367; Molle, 2007, s. 154; Smékalová, 2012)

V České republice mají nárok na podporu z tohoto cíle všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 46; Smékalová, 2012)

Cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Pod tento cíl spadají regiony soudržnosti a státy, které nejsou zařazeny v cíli Konvergence. Jedná se o regiony s HDP na obyvatele vyšším než 75 % průměru Evropské unie. Zdrojem financování tohoto cíle je Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond. Tento cíl je zaměřen na podporu průmyslových, venkovských a městských oblastí. V České republice pod tento cíl spadá jen hlavní město Praha. (Marek a Kantor, 2009, s. 25; Smékalová, 2012)

Cíl 3 Evropská územní spolupráce

Cíl Evropská územní spolupráce je určen na posílení přeshraniční spolupráce, nadnárodní spolupráce a meziregionální spolupráce. Podpora přeshraniční spolupráce je zaměřena na regiony úrovně NUTS III, které se nacházejí podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a také na regiony úrovně NUTS III, které leží podél námořních hranic ve vzdálenosti od sebe maximálně 150 km. Tento cíl je financován z Evropského fondu regionálního rozvoje. (Žítek a Klímová, 2008, s. 55; Smékalová, 2012)

4.3.2 Nástroje regionální politiky EU v období 2007 – 2013

Pro programovací období 2007 - 2013 měla regionální politika Evropské unie k dispozici tři nástroje: Kohezní fond (Fond soudržnosti) a strukturální fondy Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond. (Marek a Kantor, 2009, s. 28; Smékalová, 2012)

Z těchto fondů Evropské unie bylo pro Českou republiku v programovacím období 2007 – 2013 vyčleněno celkem 26,7 miliardy eur. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014a)

Kohezní fond (Fond soudržnosti)

Kohezní fond byl založen Maastrichtskou smlouvou v roce 1993. Je zaměřen na podporu členských států s HDP nižším než 90 % průměru Evropské unie. Podporovány jsou projekty z oblastí životního prostředí, udržitelného rozvoje a na transevropské dopravní síť. (Marek a Kantor, 2009, s. 29-30; Smékalová, 2012)

Evropský fond regionálního rozvoje

Evropský fond regionálního rozvoje vznikl v roce 1975. Cílem tohoto fondu je snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony. Z Evropského fondu regionálního rozvoje jsou financovány investiční projekty zaměřené na infrastrukturu spojenou s výzkumem, životním prostředím, dopravou, dále poskytuje prostředky na inovace, na podporu regionálního a lokálního rozvoje a také k posilování spolupráce mezi regiony a městy. (Žítek a Klímová, 2008, s. 56-57; Smékalová, 2012; Organisation for Economic Co-operation and Development, 2010, s. 313)

Evropský sociální fond

Evropský sociální fond byl založen v roce 1957. Stejně jako u Evropského fondu regionálního rozvoje je jeho cílem snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony. Tento fond se zaměřuje na investice do lidských zdrojů, pomáhá tedy lidem zvýšit si jejich kvalifikaci a vzdělání, také pomáhá v boji proti diskriminaci, usiluje o předcházení nezaměstnanosti, o zvýšení přizpůsobivosti pracovníků, podniků a podnikatelů. (Žítek a Klímová, 2008, s. 58; Smékalová, 2012)

4.3.3 Operační programy v ČR v období 2007 - 2013

Pomocí operačních programů je realizováno čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Operační program obsahuje cíle a priority, kterých chce jednotlivý členský stát dosáhnout v programovacím období. Dále říká, kdo může o finance žádat a jaké aktivity jsou podporovány. (Žítek a Klímová, 2008, s. 64; Smékalová, 2012)

Česká republika měla pro období 2007 - 2013 celkem 26 operačních programů, které byly rozděleny mezi tři cíle regionální a strukturální politiky Evropské unie. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014c; Smékalová, 2012)

Operační programy v rámci cíle 1 Konvergence

Patří sem sedm regionálních operačních programů a osm tematicky zaměřených operačních programů. Tyto operační programy jsou financovány z Kohezního fondu a ze strukturálních fondů Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu. (Žitek a Klímová, 2008, s. 65; Smékalová, 2012)

Mezi **regionální operační programy**, které jsou určeny pro regiony soudržnosti, patří:

- ROP NUTS II Severozápad,
- ROP NUTS II Moravskoslezsko,
- ROP NUTS II Jihovýchod,
- ROP NUTS II Severovýchod,
- ROP NUTS II Střední Morava,
- ROP NUTS II Jihozápad,
- ROP NUTS II Střední Čechy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014c; Smékalová, 2012)

Regionální operační programy se zaměřují na problémy jednotlivých regionů soudržnosti, na které je pomoc zaměřena. Řídícím orgánem je Regionální rada jednotlivého regionu soudržnosti. (Marek a Kantor, 2009, s. 44-45; Smékalová, 2012)

Mezi **tematicky zaměřené operační programy** řadíme:

- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- OP Podnikání a inovace,
- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost,

- Integrovaný operační program,
- OP Technická pomoc. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014c; Smékalová, 2012)

Jednotlivé tematické operační programy řídí příslušná ministerstva, která ke každému operačnímu programu vypracovávají metodiku, ve které upřesňují podmínky pro projektové žádosti. Tyto operační programy vycházejí z Národního rozvojového plánu pro období 2007-2013. (Marek a Kantor, 2009, s. 39; Smékalová, 2012)

Operační programy v rámci cíle 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tyto operační programy jsou financovány ze strukturálních fondů Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu. (Žítek, Regionální politika, 2008, str. 65; Smékalová, 2012)

Jediným regionem v České republice, kterého se týkají programy spadající pod cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, je Praha. Cílem těchto programů je podpora ekonomických změn v městských, venkovských a průmyslových oblastech s HDP vyšším než 75 % průměru Evropské unie. (Marek a Kantor, 2009, s. 50; Smékalová, 2012)

Do této kategorie patří dva operační programy:

- OP Praha Konkurenceschopnost,
- OP Praha Adaptabilita. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014c; Smékalová, 2012)

Operační programy v rámci cíle 3 Evropská územní spolupráce

Operační programy v rámci cíle Evropská územní spolupráce jsou financovány pouze z Evropského fondu regionálního rozvoje. Rozlišujeme zde operační programy přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce. (Žítek a Klímová, 2008, s. 65; Smékalová, 2012)

Cíl 3 Evropská územní spolupráce má jako hlavní priority životní prostředí, řízení vodních zdrojů, rozvoj vědy, informační společnosti a výzkumu, předcházení rizikům. (Marek a Kantor, 2009, s. 51; Smékalová, 2012)

Jedná se o devět operačních programů, mezi které patří:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko,
- OP Mezuregionální spolupráce,
- OP Nadnárodní spolupráce,
- Síťový operační program ESPON 2013,
- Síťový operační program INTERACT II. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014c; Smékalová, 2012)

Operační programy s největší finanční alokací byly v programovacím období 2007 – 2013 OP Doprava, OP Životní prostředí, které následovaly Regionální operační programy regionů soudržnosti (ROP). (Hájek a Novosák, 2010, s. 142)

4.4 Příprava programovacího období 2014 – 2020

Příprava nového programovacího období probíhá v souladu s nadcházejícím rozpočtovým rámcem Evropské unie. Výše celkové alokace pro Českou republiku dosud není definitivně stanovena, předpokládá se zhruba 20,5 mld. EUR. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

V níže uvedené tabulce je předpokládaný harmonogram přípravy programového období.

Věc	Termín
Schválení balíčku nařízení pro 2014-2020	17. 12. 2013
Předložení Dohody o partnerství Komisi ke schválení	nejpozději duben 2014
Předložení operačních programů Komisi ke schválení	nejpozději červenec 2014
Schválení Dohody o partnerství Evropskou komisí	nejpozději srpen 2014
Schválení operačních programů Evropskou komisí	nejpozději leden 2015
Předpoklad vyhlášení prvních výzev	konec 2014/počátek 2015

Tabulka 2: Harmonogram přípravy programovacího období 2014+

(ROP Střední Morava, 2014a; vlastní zpracování)

4.4.1 Změny oproti programovému období 2007 – 2013

V novém programovacím období 2014 – 2020 dojde k těmto změnám:

- rozšíření počtu fondů na 5 jakožto finančních nástrojů pro naplnění cílů strategie EU 2020,
- zavedení Dohody o partnerství, která byla v době psaní mé práce schválena vládou ČR a předána Evropské komisi,
- snížení počtu cílů na 2:
  - Investice pro růst a zaměstnanost,
  - Evropská územní spolupráce,
- zavedení pravidla N +3 pro časovou způsobilost výdajů,
- vyčlenění 3 kategorií regionů podle parametrů jejich ekonomické výkonnosti,
- vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (důraz na plnění stanovených indikátorů),
- vyšší míra uplatnění územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů,
- zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členskými státy,
- rozšíření a specifikace způsobů zjednodušeného vykazování nákladů,
- finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání (výkonnostní rámec),
- nastavení systému předběžných podmínek,
- zjednodušená a mezi fondy sblížená pravidla pro způsobilost výdajů,
- vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací, aj. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

4.4.2 Nástroje regionální politiky EU v období 2014 - 2020

Podpora z Evropské unie bude směřována prostřednictvím **Evropských strukturálních a investičních fondů**, mezi které patří:

- Evropský fond pro regionální rozvoj,
- Evropský sociální fond,
- Fond soudržnosti,
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova,
- Evropský námořní a rybářský fond. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

Z **Evropského fondu pro regionální rozvoj** budou poskytovány finanční prostředky na budování infrastruktur, investice do výzkumu a vývoje, pro malé a střední podniky, pro zajištění vnitřního potenciálu regionů, aj. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

Evropský sociální fond má za cíl poskytnout finanční prostředky na podporu vysoké úrovně zaměstnanosti, mobility pracovních sil, kvalitního zaměstnání, sociálního začleňování, boje s chudobou, rovnosti pohlaví, nediskriminace, rovných příležitostí, povzbuzení k vyšší úrovni vzdělání a výcviku. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

Z **Fondu soudržnosti** bude směřována finanční podpora na investice do dopravní infrastruktury evropského významu, infrastruktury v oblasti životního prostředí a efektivního využívání energie. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova je zaměřen na vyvážený rozvoj venkovských území, konkurenceschopnost zemědělství a udržitelné nakládání s přírodními zdroji. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

Cílem **Evropského námořního a rybářského fondu** je v České republice podpořit akvakulturu tak, aby byla konkurenceschopná, environmentálně a sociálně udržitelná, a která podpoří rozvoj území. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014d)

4.4.3 Operační programy v ČR pro období 2014 – 2020

Pro programovací období 2014 – 2020 byly usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 vymezeny tyto operační programy:

- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost,
- OP Zaměstnanost,
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání,
- Integrovaný regionální OP,
- OP Praha – pól růstu ČR,
- OP Technická pomoc,
- Program rozvoje venkova,
- OP Rybářství 2014-2020,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko,

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko,
- OP Nadnárodní spolupráce Central Europe 2020,
- OP Nadnárodní spolupráce Danube,
- OP Mezuregionální spolupráce,
- ESPON 2020. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014e)

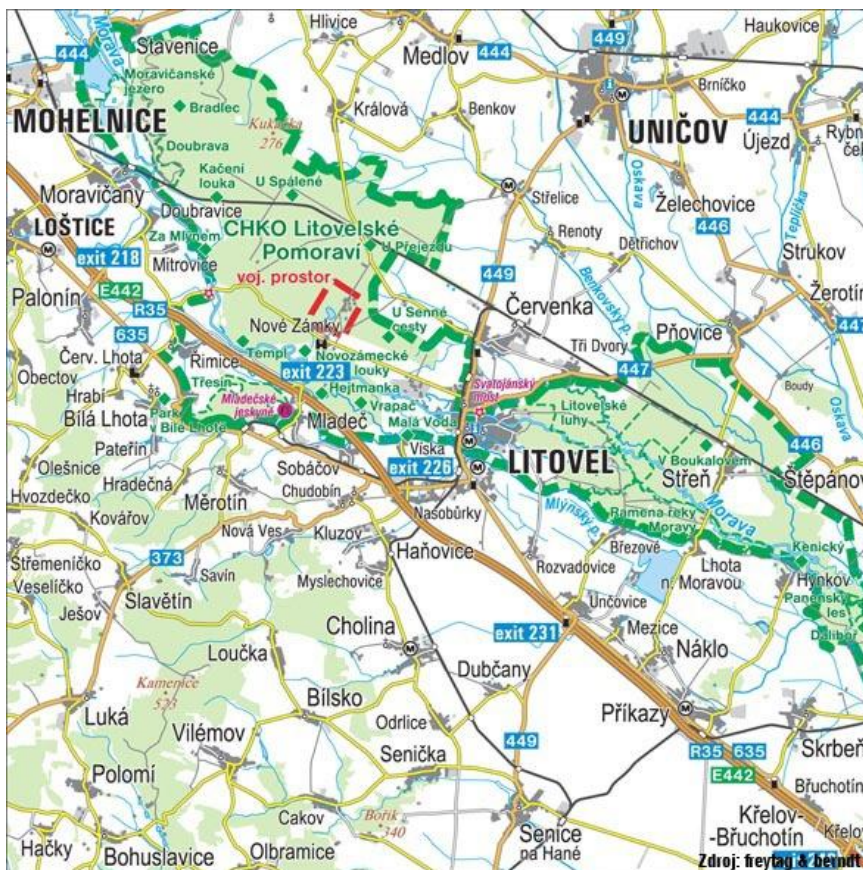
II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SOCIOEKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA LITOVEL

V této kapitole diplomové práce se zaměřím na charakteristiku socioekonomických jevů města Litovel.

5.1 Poloha a vnější vztahy

Město Litovel se nachází v Olomouckém kraji, 19 km severozápadně od města Olomouc v nadmořské výšce 233 m n. m. Litovel leží na šesti ramenech řeky Moravy a je součástí NUTS II Střední Morava a také Mikroregionu Litovelsko. Pod město Litovel spadá 11 místních částí: Březové, Chořelice, Chudobín, Myslechovice, Nasobůrky, Nová Ves, Rozvadovice, Savín, Tři Dvory, Unčovice, Víska. Celková katastrální výměra činí 46,39 km². (Městský úřad Litovel, 2014c; Smékalová, 2012)

Obrázek 1: Mapa Litovle

(Česká televize, 2014)

5.2 Obyvatelstvo

Město Litovel mělo ke konci roku 2013 9846 obyvatel, vč. místních částí. Největší místní částí je dle počtu obyvatel Litovel. Naopak nejméně obyvatel žije v místní části Víška.

Místní část	počet
Březové	188
Chudobín	241
Litovel + Chořelice	7279
Myslechovice	368
Nasobůrky	444
Nová Ves	237
Rozvadovice	216
Savín	140
Tři Dvory	237
Unčovice	397
Víška	99
Celkem	9846

Tabulka 3: Počet obyvatel dle místních částí (k 31. 12. 2013)

(Městský úřad Litovel, 2014a)

Níže uvedená tabulka znázorňuje vývoj počtu obyvatel ve městě Litovel, vč. místních částí. Z tabulky je patrné, že počet obyvatel má klesající tendenci, což je zapříčiněno zejména převažující úmrtností nad počtem narozených dětí a také větším počtem odstěhovaných oproti přistěhovalým.

Vývoj počtu obyvatel města Litovel vč. místních částí					
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet	9986	9883	9878	9835	9846

Tabulka 4: Vývoj počtu obyvatel města Litovel vč. místních částí (k 31.12.)

(Městský úřad Litovel, 2014b)

5.3 Sociální sféra

V rámci sociální oblasti v Litovli funguje Domov důchodců Červenka, který má své oddělení přímo v Litovli. Kapacita oddělení v Litovli je 64 osob. Domov důchodců nabízí svým

klientům zdravotní, sociální a rehabilitační péči. Domov se nachází v klidné lokalitě u Olomouckého rybníka. (Městský úřad Litovel, 2014h; Smékalová, 2012)

Dalším z poskytovatelů sociálních služeb v Litovli je Dům s pečovatelskou službou. V domě je k dispozici 25 nájemních bytů. Zřizovatelem tohoto Domu s pečovatelskou službou je Pečovatelská služba Olomouc. (Městský úřad Litovel, 2014h; Smékalová, 2012)

Sociální oblast je v Litovli také zajištěna Charitní pečovatelskou službou, která nabízí sociální služby přímo v domácnostech klientů. Služby jsou poskytovány i několikrát denně, záleží na konkrétních potřebách klienta. Charita Litovel také umožňuje bezplatné sociální poradenství. Tyto služby jsou nabízeny jak pro obyvatele Litovle, tak i pro obyvatele z okolních obcí. V rámci Charity Litovel funguje i Mateřské centrum Rybička. Mateřské centrum se snaží o zvýšení informovanosti matek na mateřské dovolené o výchově dítěte, Mateřské centrum pořádá přednášky na toto téma s odborníky. Dalším cílem Mateřského centra Rybička je začlenění dítěte do kolektivu ostatních dětí díky zapojení do zájmových aktivit, které si jednotliví klienti zvolí. (Městský úřad Litovel, 2014h; Smékalová, 2012)

5.4 Infrastruktura

V oblasti školství v Litovli funguje řada zařízení. Můžeme zde najít čtyři mateřské a základní školy, jednu střední odbornou školu a jedno gymnázium. Také se zde nachází základní umělecká škola, domov mládeže, dětský domov a dům dětí a mládeže. Do roku 2012 zde byla i základní škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, která byla přestěhována do Olomouce. (Městský úřad Litovel, 2014i)

Oblast zdravotnictví je dle mého názoru v Litovli zajištěna dostatečně. Největším zdravotním střediskem ve městě je Poliklinika Litovel. Kromě lékařů spadajících pod Polikliniku Litovel, je v Litovli i několik soukromých ordinací praktických, zubních, očních lékařů aj. Nejbližší nemocnice jsou v Olomouci a ve Šternberku. (Smékalová, 2012)

Co se týká veřejné stravy, Litovel je obcí s rozšířenou působností a zároveň obec s pověřeným obecním úřadem. Orgány zajišťující veřejnou správu v Litovli jsou Finanční úřad, Úřad práce a Městský úřad Litovel. (Smékalová, 2012)

Město Litovel je v souladu s Ústavou ČR (čl. 99 – 105) a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území města. Město je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Město je právnickou osobou, vystupuje tedy v práv-

ních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Město Litovel jako samostatná právnická osoba vzniklo dnem účinnosti zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), tedy dnem voleb do obecních zastupitelstev v roce 1990, tj. dnem 24. listopadu 1990. (Městský úřad Litovel, 2014e,f; Česko, 2000)

Město pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů současně chrání veřejný zájem, který je vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. Město spravuje své záležitosti samostatně (samostatná působnost) a při výkonu této působnosti se řídí pouze zákony a obecně závaznými právními předpisy vydanými k jejich provedení. Město vykonává v zákonem vymezeném rozsahu také státní správu (v přenesené působnosti) a při výkonu této činnosti se navíc řídí usneseními vlády a směrnici ústředních orgánů státní správy. (Městský úřad Litovel, 2014e,f; Česko, 2000)

Městský úřad se člení do těchto odborů a oddělení: Odbor finanční, Útvar tajemníka, Odbor vnitřní správy, Odbor místního hospodářství a stavebních investic, Odbor školství, kultury a sportu, Oddělení bytového hospodářství, Odbor výstavby, Odbor životního prostředí, Odbor sociální, Odbor dopravy, Odbor živnostenský. (Městský úřad Litovel, 2014d; Smékalová, 2012)

Úřady s působností pro město Litovel sídlící v Olomouci jsou Okresní správa sociálního zabezpečení, Katastrální úřad, Soud a Státní zastupitelství. (Smékalová, 2012)

Silniční doprava je v Litovli zajištěna silnicí 2. třídy č. 449 ze směru od Uničova, dále č. 447 od Šternberka, č. 635 od Loštic a č. 449 od Senice na Hané. V těsné blízkosti Litovle je dálnice R35. (Smékalová, 2012)

V Litovli se nacházejí celkem tři železniční stanice (Litovel, Litovel město, Litovel předměstí), kterými vede železniční trať č. 273, která vede z Červenky do Prostějova a zpět. Další trať je trať č. 274 ze stanice Litovel předměstí do Mladče a zpět. Autobusové spojení zajišťuje několik dopravních společností (FTL, Veolia Transport Morava, ČSAD, Vojtíla Trans, ...). (Smékalová, 2012)

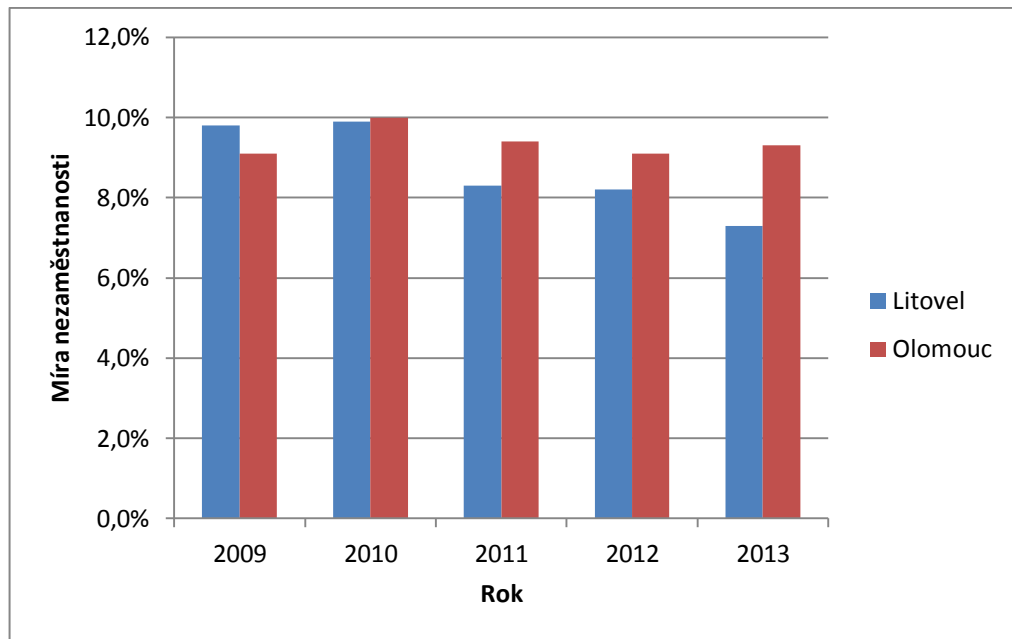
V Litovli a okolí byla v posledních letech vybudována široká síť cyklostezek a cyklotras. „CHKO Litovelské Pomoraví nabízí milovníkům kol velké množství upravených či nově vybudovaných cyklostezek. Cyklookruhy lze různě kombinovat a jistě si zde vyberou trasu začátečníci i ti zdatnější.“ (Machovský, 2006; Smékalová, 2012)

5.5 Trh práce

Mezi největší zaměstnavatele v Litovli se řadí:

- PAPERCEL, a.s., který vyrábí stroje a technologická zařízení pro papírenský průmysl. Zaměstnává více než 250 zaměstnanců. Jedná se o firmu, jejíž produkce je určena z více než 90 % k exportu. (Papcel, 2014)
- Kimberly-Clark s.r.o., patří mezi přední světové firmy, které se zabývají výrobou a distribucí hygienických potřeb. Výrobní závod v Litovli je jedním ze dvou v České republice. (Smart Connections s.r.o., 2014)
- Veseta spol. s r. o. je výrobcem limonád a minerálních vod, v Litovli sídlí jeden ze tří výrobních závodů v České republice. (Veseta spol. s r. o., 2014)
- Pivovar Litovel a.s., který patří mezi přední české výrobce a distributory piva.
- Alibona a.s., která je předním výrobcem konzervovaného a sterilizovaného ovoce a zeleninových směsí.
- Adriana, která je jedním z předních výrobců těstovin v České republice.
- Orrero a.s. je největší sýrárnou v České republice, která se podílí téměř jednou třetinou na celkovém vývozu sýrů z České republiky. Vyrábí italské sýry, které jsou z 95 % určeny k exportu. (Orrero a.s., 2014)
- HTM Sport, s.r.o. je firmou zabývající se výrobou sportovních potřeb pro značku Head, Mares, Tyrolia.
- SEV Litovel s.r.o. je společností, která se zaměřuje na výrobu gramofonů, autopříslušenství aj. Zaměstnává více než 230 zaměstnanců. (SEV Litovel s.r.o., 2014)

Níže uvedený graf znázorňuje vývoj míry nezaměstnanosti v období let 2009 – 2013. V letech 2009 a 2010 došlo k nárůstu míry nezaměstnanosti jak v Litovli, tak i v Olomouci v důsledku světové hospodářské krize. V následujících letech má míra nezaměstnanosti v Litovli klesající tendenci. Tento trend lze odůvodnit rozšířením aktivit, a tím i stavu zaměstnanců, nejvýznamnějších zaměstnavatelů na území města.

Obrázek 2: Míra nezaměstnanosti (k 31. 12.)

(Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2007-2011, Úřad práce ČR, 2014;
vlastní zpracování)

5.6 Cestovní ruch

Litovel je starobylé královské město, které vyniká velkým množstvím historických památek jak v městě samotném, tak i v jeho okolí. Mezi nejvýznamnější památky patří Svatojánský most pocházející z roku 1592, který je třetím nejstarším funkčním kamenným mostem v České republice, na náměstí Přemysla Otakara II. najdeme věž budovy litovelské radnice, která je současně nejvyšším mostem na řece Moravě, neboť stojí přímo nad jedním z jejích ramen. Na stejném náměstí se nachází Morový sloup z roku 1724. Obec Chudobín, která spadá pod Litovel, je obcí s největší koncentrací kostelů různých vyznání. Zde několik desítek metrů od sebe stojí kostely tří církví - pravoslavné, československé husitské, římskokatolické. (Machovský, 2006; Smékalová, 2012)

Mezi turisticky vyhledávané lokality patří mimo jiné i Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví, která vznikla v roce 1990 a jejíž celková plocha činí 96 km². Zaujímá úzký tři až osm kilometrů široký pruh lužních lesů a luk kolem řeky Moravy mezi městy Olomouc a Mohelnice. Ve středu CHKO leží starobylé královské město Litovel. (Machovský, 2006; Smékalová, 2012)

V těsné blízkosti Litovle je možno navštívit hrad Bouzov, jeskyně v Mladči a v Javoříčku, zámek v Náměšti na Hané s největší sbírkou biskupských a arcibiskupských kočárů v České republice, Arboretum v Bílé Lhotě aj. (Machovský, 2006; Smékalová, 2012)

Nejnavštěvovanějšími kulturními a společenskými akcemi v Litovli jsou tradiční Hanácké Benátky, Litovelské slavnosti, pivní slavnost Litovelský otvírák. Příznivci sportu mohou v Litovli každoročně navštívit otevřené mezinárodní mistrovství ČR v extrémním závodě tříčlenných štafet Casio Bobr Cup. (Machovský, 2006; Smékalová, 2012)

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA LITOVEL 2007 - 2012

V této kapitole provedu analýzu hospodaření města Litovel za období 2007 - 2012. Při analýze budu vycházet ze závěrečných účtů, rozpočtu města a výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (FIN 2-12 M) pro jednotlivé roky. Všechny tyto dokumenty mi byly poskytnuty Městským úřadem Litovel.

Rozpočet města je každoročně schvalován začátkem roku zastupitelstvem města na svém jednání. V průběhu roku zastupitelstvo města a rada města průběžně schvalují rozpočtové změny.

V této kapitole nejprve porovnáám skutečný stav příjmů a výdajů ve sledovaném období. Poté se v podkapitolách této práce zaměřím na jednotlivé skupiny příjmů a výdajů, vč. důvodů, které ovlivnily vývoj jejich hodnot. Na konec této kapitoly uvedu několik vybraných ukazatelů finanční analýzy, které jsou součástí Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů.

Pro větší věrohodnost zobrazovaných skutečných stavů rozpočtu budu vycházet pouze z údajů po konsolidaci, která odstraňuje duplicitní operace v rámci rozpočtu města. Proto budu pracovat pouze s přijatými dotacemi po konsolidaci a s běžnými výdaji po konsolidaci.

Přehled hospodaření města Litovel v letech 2007-12 (v tis. Kč.)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy	273 932,56	257 594,94	235 268,98	253 818,26	320 385,11	183 026,82
Výdaje	240 662,54	237 329,13	241 052,05	242 931,38	370 224,94	174 575,60
Saldo	33 270,02	20 265,81	-5 783,07	10 886,88	-49 839,83	8 451,22

Tabulka 5: Přehled hospodaření města Litovel v letech 2007-12

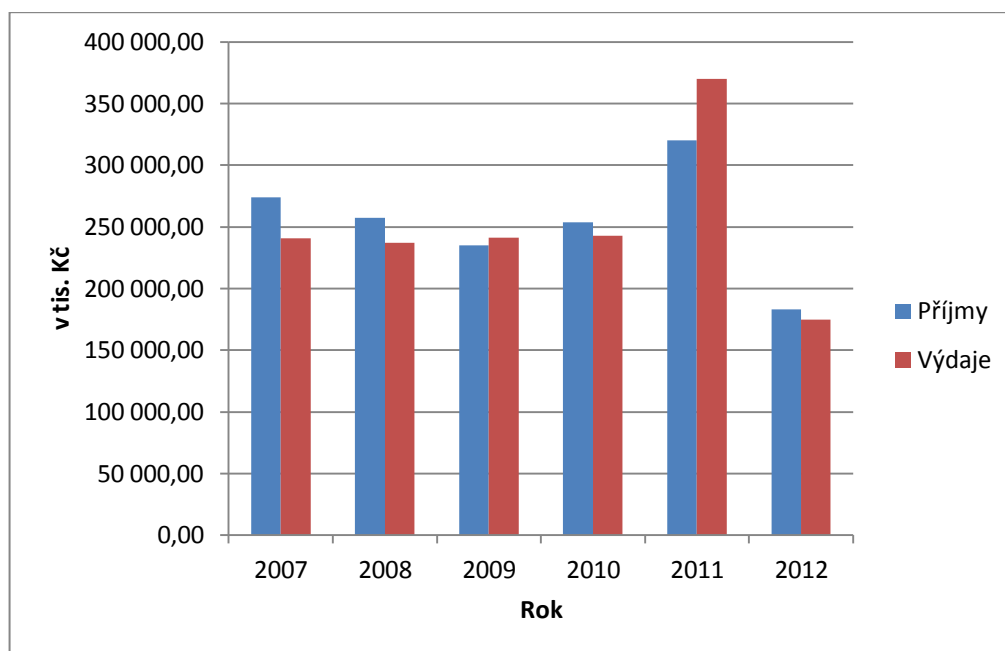
(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Výše uvedená tabulka znázorňuje skutečné stavy příjmů a výdajů po konsolidaci za jednotlivé roky sledovaného období. Z tabulky je patrné, že příjmy i výdaje měly v letech 2007 – 2009 klesající tendenci. V letech 2010 – 2011 došlo k prudkému nárůstu příjmů i výdajů. Následně v roce 2012 příjmy i výdaje prudce poklesly.

Dále můžeme z tabulky vyčíst, že město Litovel v letech 2007, 2008, 2010, 2012 hospodařilo tak, že na konci roku byl skutečný stav rozpočtu přebytkový. V roce 2007 tvořil přebytek až 12 % celkových příjmů. Naopak v letech 2009 a 2011 byl na konci roku deficitní

stav rozpočtu. V roce 2011 se jednalo až o 13,5 % celkových výdajů. To bylo způsobeno zejména zvýšenými kapitálovými výdaji, ze kterých byly financovány velké investiční akce. Na tyto výdaje bylo kromě dotací čerpáno poprvé z padesátimilionového úvěru, který si město sjednalo.

Pro lepší názornost jsou příjmy a výdaje za jednotlivé roky sledovaného období uvedeny v grafu (viz níže).

Obrázek 3: Přehled hospodaření města Litovel v letech 2007-12 (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

6.1 Analýza příjmů

Jak jsem již uvedla v teoretické části, rozlišujeme čtyři skupiny příjmů dle druhového členění. Jedná se o daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace.

Z níže uvedené tabulky je patrné, že nejvýznamnějšími příjmy jsou pro město Litovel daňové příjmy a přijaté dotace. Ve sledovaném období tvořily daňové příjmy v průměru 44 % všech příjmů. Přijaté dotace tvořily v průměru 39 %. V roce 2012 došlo k prudkému nárůstu daňových příjmů zejména z důvodu zavedení odvodů z výherních hracích přístrojů a loterií. Dále je z tabulky vidět, že nedaňové příjmy mají vzrůstající charakter. Naproti tomu kapitálové příjmy mají tendenci se blížit k nulovým hodnotám.

Struktura příjmů (v %)				
	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Dotace
2007	42,14%	10,61%	4,63%	42,61%
2008	46,05%	12,17%	3,65%	38,12%
2009	42,62%	13,98%	1,74%	41,67%
2010	40,48%	16,05%	1,79%	41,68%
2011	32,82%	12,84%	0,18%	54,16%
2012	61,65%	22,08%	0,34%	15,93%

Tabulka 6: *Struktura příjmů po konsolidaci (v %)**(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)*

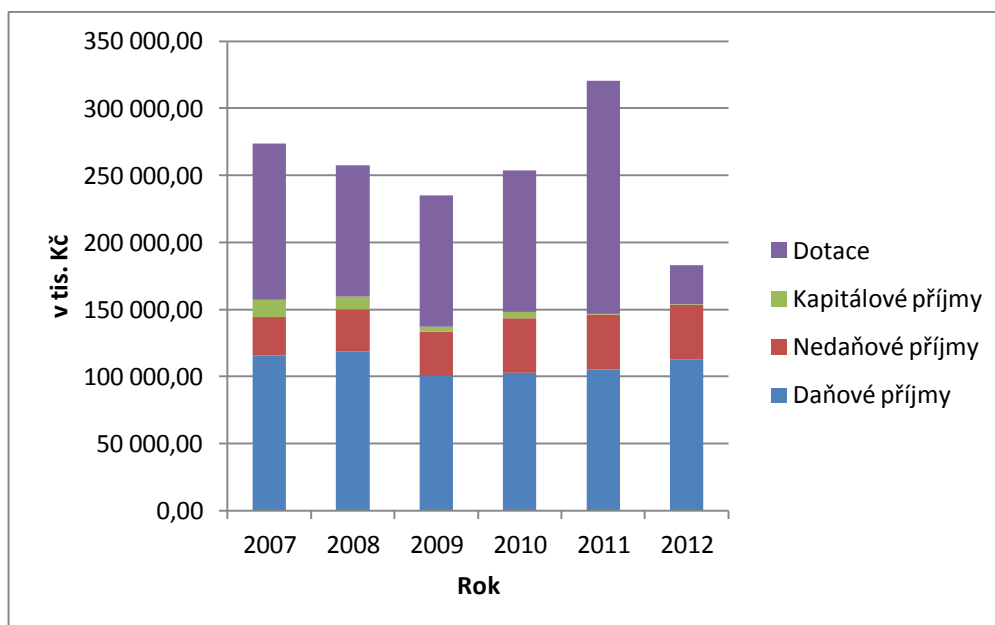
V následující tabulce je uvedena struktura příjmů v tisících korunách. Pro lepší názornost jsem strukturu příjmů v jednotlivých letech sledovaného období uvedla i do grafu.

Struktura příjmů (v tis. Kč)				
	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Dotace
2007	115 434,71	29 073,18	12 690,74	116 733,94
2008	118 612,03	31 361,03	9 414,12	98 207,76
2009	100 274,44	32 885,17	4 082,70	98 026,67
2010	102 753,38	40 736,69	4 533,47	105 794,72
2011	105 141,47	41 135,58	581,00	173 527,05
2012	112 831,90	40 419,43	623,47	29 152,01

Tabulka 7: *Struktura příjmů po konsolidaci (v tis. Kč)**(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)*

Z tabulky je patrné, že objem daňových příjmů byl poměrně vyrovnaný, a to v rozmezí 100 – 118 milionů korun. Naopak výše přijatých dotací byla v jednotlivých letech značně odlišná, jelikož se odvíjela od přijatých účelových dotací.

Z grafu můžeme vyčíst nejen strukturu příjmů po konsolidaci, ale také celkovou výši příjmů za jednotlivé roky. S nejvyššími příjmy hospodařilo město v roce 2011 a to zejména díky přijatým dotacím na velké investiční akce. Naopak s nejmenším objemem příjmů hospodařilo město v roce 2012, který byl přípravný pro roky nadcházející, co se týká velkých investičních akcí.

Obrázek 4: Struktura příjmů po konsolidaci (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

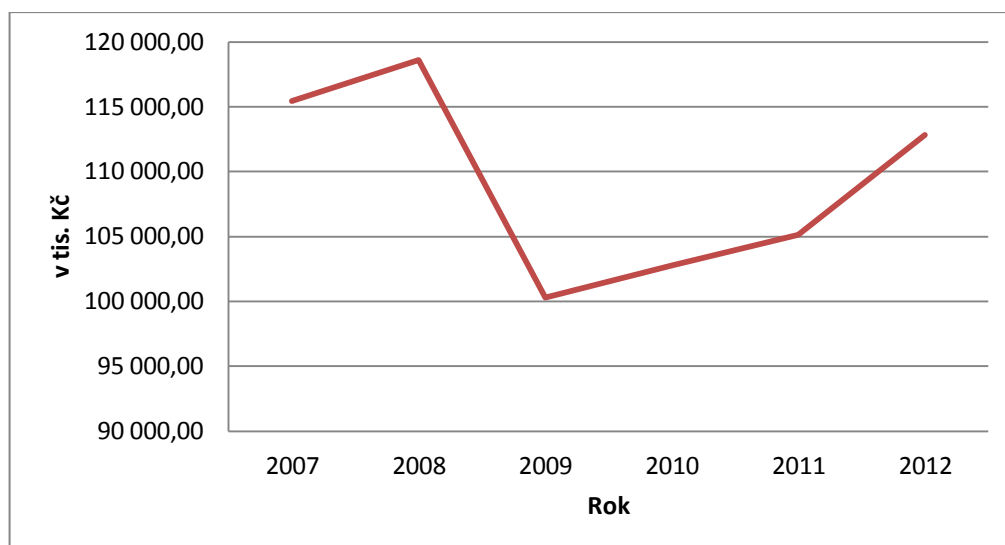
Nyní provedu analýzu dle jednotlivých druhů příjmů.

6.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou nenávratné příjmy města, které tvoří významnou část každoročně se opakujících příjmů, i když ne vždy ve stejné výši. Daňové příjmy města zahrnují:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z příjmů právnických osob za obce,
- daň z přidané hodnoty,
- daň z nemovitostí,
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí (za znečišťování ovzduší, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, poplatek za likvidaci komunálního odpadu),
- místní poplatky (ze psů, za užívání veřejného prostranství, z ubytovací kapacity, za povolení vjezdu do vybraných míst, za provozovaný výherní hrací přístroj, aj.),
- správní poplatky.

Vývoj celkových daňových příjmů je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Obrázek 5: Vývoj daňových příjmů (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Daňové příjmy měly do roku 2008 vzestupnou tendenci. Oproti roku 2007 byly v roce 2008 o 3 177 tis. Kč vyšší. V roce 2009 došlo k prudkému poklesu o 18 338 tis. Kč, tento pokles byl způsoben poklesem příjmů ze sdílených daní, na které měla vliv celosvětově probíhající hospodářská krize. Tato celosvětová hospodářská krize se odrazila ve vývoji daňových příjmů v následujících letech, kdy příjmy u sdílených daní byly spíše stagnující. V roce 2012 se daňové příjmy již blíží hodnotám z předkrizového roku 2008. Tento růst podpořilo, jak jsem už uvedla, hlavně nové zavedení odvodů z výherních hracích přístrojů a loterií.

Rok	Sdílené daně		Svěřené daně		Poplatky	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
2007	84 021,21	72,79%	16 822,92	14,57%	14 590,88	12,64%
2008	88 270,71	74,42%	15 171,42	12,79%	15 169,91	12,79%
2009	75 413,04	75,21%	14 032,39	13,99%	10 829,02	10,80%
2010	76 572,82	74,52%	17 333,28	16,87%	8 847,32	8,61%
2011	73 907,57	70,29%	20 402,56	19,40%	10 832,35	10,30%
2012	75 274,30	66,71%	23 082,19	20,46%	14 475,39	12,83%

Tabulka 8: Struktura daňových příjmů dle jednotlivých skupin

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Pro lepší názornost jsem daňové příjmy rozdělila do tří skupin. A to na sdílené daně, svěřené daně a poplatky. Z tabulky je patrné, že největším zdrojem příjmů jsou v rámci daňových příjmů sdílené daně, které ve sledovaném období tvořily 66 – 75 % daňových příjmů.

Sdílené daně

Sdílené daně tvoří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty.

Nejvýznamnější je pro město ze sdílených daní daň z přidané hodnoty, která tvořila ve sledované období v průměru 45,5 % sdílených daní a v průměru 33 % celkových daňových příjmů. Druhým nejvýznamnějším daňovým příjmem je daň z příjmů právnických osob, která tvořila ve sledovaném období v průměru 24,4 % sdílených daní a v průměru 17,6 % celkových daňových příjmů. Další významnou daní je pro město daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, která tvořila v průměru 22,6 % sdílených daní a v průměru 16 % celkových daňových příjmů.

Ve sledovaném období měly sdílené daně spíše klesající tendenci. Mírný růst v období 2007 – 2008 byl ovlivněn jak změnou ve způsobu sdílení jednotlivých daní, tak i změnou způsobu výpočtu daní z příjmů a zvýšením základní sazby daně z přidané hodnoty. Od ledna roku 2008 vstoupila v platnost Novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, jejímž důsledkem bylo zvýšení podílu sdílení daní u obcí. Touto novelou došlo ke snížení velikostních kategorií obcí dle počtu obyvatel z původních čtrnácti na čtyři. V tomto období došlo u města Litovel ke zvýšení příjmů z daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty. V roce 2009 došlo k propadu sdílených daní o téměř 15 % oproti předchozímu roku, což bylo způsobeno vlivem celosvětové hospodářské krize. Největší propad zaznamenaly příjmy z daně z příjmů právnických osob (o 30 % oproti roku 2008) a z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti (o 42 % oproti roku 2008). Tato negativní situace přispěla ke vzniku schodku celkového rozpočtu města na konci roku 2009. V období 2010 – 2012 měly příjmy ze všech daní převážně mírně rostoucí tendenci. Výjimkou byla pouze daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, která měla po celou dobu sledovaného období klesající charakter.

Svěřené daně

Svěřené daně města zahrnují daň z příjmů právnických osob za obce a daň z nemovitostí. Příjmy z těchto výlučných daní měly ve sledovaném období převážně rostoucí trend. A to

zejména díky dani z nemovitostí, která v roce 2010 vzrostla o 38 % (tj. o 4 277 tis. Kč) oproti předchozímu roku 2009 a v roce 2012 vzrostla o 35 % (tj. o 6 265 tis. Kč) oproti roku 2011. Svěřené daně lze považovat pouze za doplňkový zdroj příjmů, jelikož tvoří v průměru 16 % daňových příjmů.

Poplatky

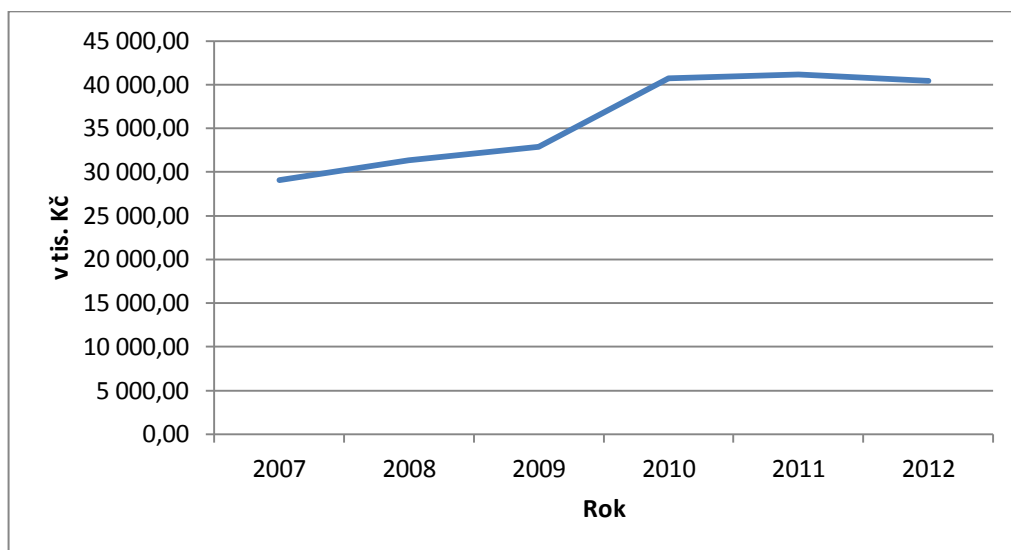
Třetí a současně nejmenší skupinu daňových příjmů (dle mého rozdělení) tvoří daně a poplatky z vybraných činností a služeb. Jedná se o poplatky a odvody v oblasti životního prostředí, místní poplatky, správní poplatky, aj. Poplatky tvoří v průměru 14 % daňových příjmů. Největší objem měly ve sledovaném období poplatky a odvody v oblasti životního prostředí před správními poplatky. Výjimku tvořilo v roce 2012 zavedení odvodu z výherních hracích přístrojů, který patří do místních poplatků. Tento odvod v daném roce byl vyšší než samotné správní poplatky.

6.1.2 Nedaňové příjmy

Výši nedaňových příjmů může město oproti daňovým příjmům ovlivňovat. Mezi nedaňové příjmy města Litovel ve sledovaném období patřily:

- příjmy z vlastní činnosti (z poskytování služeb a výrobků, z prodeje zboží, ostatní příjmy z vlastní činnosti),
- odvody příspěvkových organizací,
- příjmy z pronájmu majetku (z pronájmu pozemků, ostatních nemovitostí a jejich částí, movitých věcí, ostatní příjmy z pronájmu majetku),
- příjmy z úroků a realizace finančního majetku (z úroků, z podílů na zisku a z dividend),
- přijaté sankční platby a vratky transferů,
- příjmy z prodeje krátkodobého a dlouhodobého majetku,
- splátky půjčených prostředků od obyvatelstva,
- příjmy z úhrad z dobývacího prostoru,
- ostatní (přijaté neinvestiční dary, pojistné náhrady, nekapitálové příspěvky, aj.).

Vývoj celkových nedaňových příjmů ve sledovaném období je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Obrázek 6: Vývoj nedaňových příjmů (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Z grafu je patrné, že nedaňové příjmy měly ve sledovaném období převážně rostoucí tendenci. Pouze v roce 2012 došlo k mírnému snížení objemu nedaňových příjmů a to vlivem ukončení nájemních vztahů s Komerční bankou, a.s. a současně díky odstěhování Základní školy pro zrakově postižené děti do Olomouce.

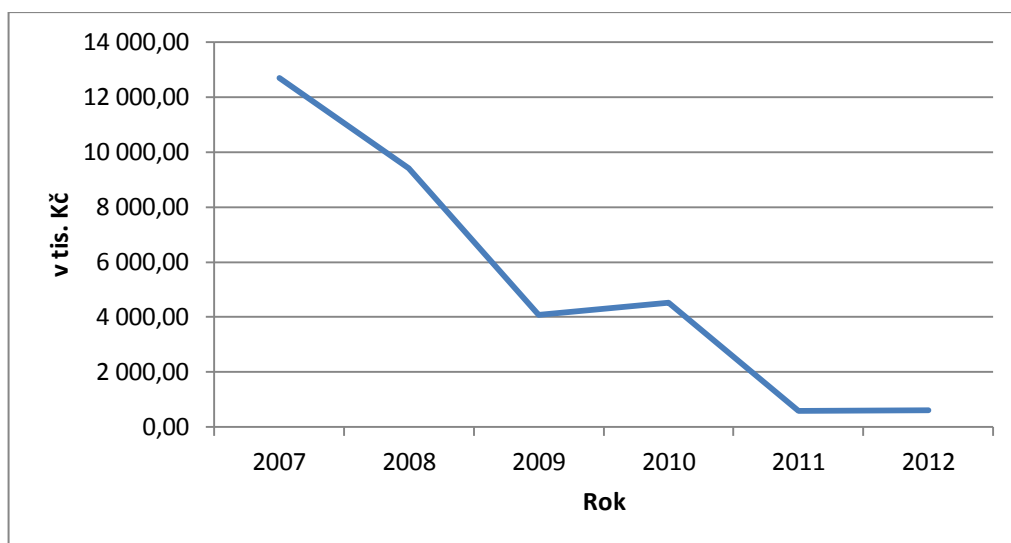
Nedaňové příjmy tvořily ve sledovaném období v průměru 15 % celkových příjmů. Největší podíl v rámci nedaňových příjmů mají příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí, které ve sledovaném období tvořily 49 % nedaňových příjmů. Mezi další významné nedaňové příjmy patří příjmy z pronájmu movitých věcí, které tvořily v průměru 20 % nedaňových příjmů.

6.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou příjmy jednorázové a pravidelně se neopakující. Ve sledovaném období mělo město Litovel tyto kapitálové příjmy:

- příjmy z prodeje pozemků,
- příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí,
- příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku,
- přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku.

Vývoj celkových kapitálových příjmů je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Obrázek 7: Vývoj kapitálových příjmů (v tis. Kč)
(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Kapitálové příjmy tvoří zanedbatelnou část příjmů města. Ve sledovaném období jejich výše rok od roku klesala a blížila se téměř nule.

6.1.4 Přijaté dotace

Přijaté dotace jsem pro větší věrohodnost upravila o konsolidaci položek Převody z rozpočtových účtů (položka číslo 4134) a Ostatní převody z vlastních fondů (položka číslo 4139).

Přijaté dotace jsou pro město Litovel druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů. Tvořily v průměru 39 % celkových příjmů po konsolidaci. Dotace rozlišujeme na investiční a neinvestiční. Ve sledovaném období přijaté dotace zahrnovaly:

- neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu,
- neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu,
- investiční a neinvestiční přijaté transfery ze státních fondů,
- ostatní investiční a neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu,
- neinvestiční přijaté transfery od obcí,
- investiční a neinvestiční přijaté transfery od krajů,
- investiční přijaté transfery od regionálních rad.

Z níže uvedených tabulek je patrné, že ve sledovaném období převažovaly neinvestiční dotace nad dotacemi investičními. Výjimkou je pouze rok 2011, kdy město čerpalo z větší části investiční dotace na realizaci projektů zaměřených na kanalizaci a na rekonstrukci místních komunikací.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Investiční	6 308,15	4 440,38	11 515,83	17 905,42	91 789,88	3 771,19
Neinvestiční	115 886,36	93 767,38	86 510,84	87 889,30	81 737,18	25 380,83
Celkem	116 733,94	98 207,76	98 026,67	105 794,72	173 527,06	29 152,02

Tabulka 9: Přehled přijatých dotací dle jednotlivých skupin (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Investiční	5,40%	4,52%	11,75%	16,92%	52,90%	12,94%
Neinvestiční	99,27%	95,48%	88,25%	83,08%	47,10%	87,06%

Tabulka 10: Přehled přijatých dotací dle jednotlivých skupin (v %)

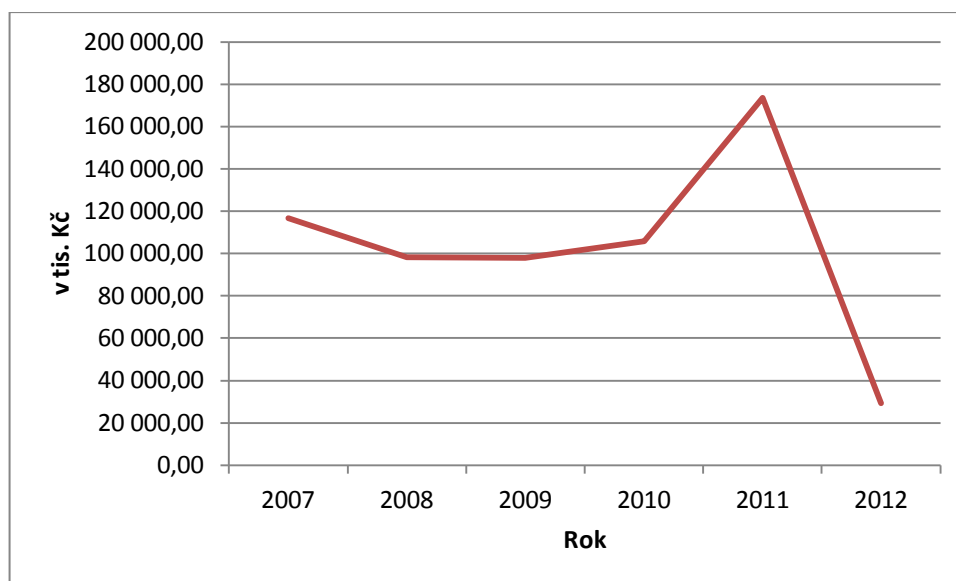
(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Neinvestiční dotace tvoří z větší části ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, které město získává od Ministerstva práce a sociálních věcí ČR na výplatu příspěvků na péči, na dávky sociální péče a dávky v hmotné nouzi. Tyto dotace tvořily v letech 2007 – 2010 v průměru 65 % celkových přijatých dotací. V letech 2011 a 2012 došlo k prudkému poklesu objemu těchto přijatých dotací. Další významnou neinvestiční dotací jsou pro město neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, ze kterých je financován výkon státní správy a je poskytována dotace na školství. Tento zdroj příjmů měl ve sledovaném období konstantní výši v rozmezí 19 000 – 23 300 tis. Kč.

Nejvýznamnějším poskytovatelem investičních dotací je pro město Litovel stát, prostřednictvím kterého jsou současně přerozdělovány prostředky z fondů EU.

Vývoj celkových přijatých dotací po konsolidaci je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Obrázek 8: Vývoj přijatých dotací po konsolidaci (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Z grafu vyplývá, že přijaté dotace města mají kolísavou tendenci. V roce 2011 došlo k prudkému nárůstu objemu přijatých dotací. To bylo způsobeno, jak jsem již uvedla, přijatými dotacemi na realizaci projektu kanalizace a čističky odpadních vod v Litovli. Následující rok 2012 došlo k prudkému poklesu přijatých dotací. Rok 2012 byl přípravným obdobím pro realizaci velkých investičních akcí, které město plánovalo (např. revitalizace městského koupaliště, kanalizace, rekonstrukce náměstí, aj.).

Přehled významných přijatých účelových dotací:

- V roce 2007 byla přijata investiční dotace (téměř 26 mil. Kč) z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na obnovu místních komunikací po povodních v roce 2006.
- V roce 2008 město získalo dotaci (téměř 8 mil. Kč) na opravu mostu po povodni z roku 2006. Tato dotace byla poskytnuta z Ministerstva pro místní rozvoj ČR.
- V roce 2009 byla přijata investiční účelová dotace (přes 3 mil. Kč) na regeneraci panelového sídliště (II. etapa) z Ministerstva pro místní rozvoj ČR.
- V roce 2010 byla významnou investiční dotací dotace (9 mil. Kč) ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí na projekt týkající se napojení kanalizace Litovel s místní částí Tři Dvory. Dále byla přijata

investiční dotace (4 mil. Kč) z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na regeneraci panelového sídliště v Litovli (III. etapa).

- Rok 2011 byl pro město z pohledu přijatých investičních dotací nejvýznamnější. V tomto roce město získalo dotaci (přes 80 mil. Kč) na realizaci kanalizace ze Státního fondu životního prostředí ČR, prostřednictvím kterého byly přesunuty prostředky z Operačního programu Životní prostředí. Další významnou přijatou účelovou dotací byla v tomto roce dotace (téměř 6 mil. Kč) na vybudování nových cyklostezek z Regionálního operačního programu Střední Morava.

6.2 Analýza výdajů

Výdaje rozlišujeme dle druhového členění na běžné výdaje a kapitálové výdaje.

Z níže uvedené tabulky je patrné, že největší část čerpaných výdajů města Litovel tvoří běžné výdaje. Tyto výdaje tvořily ve sledovaném období v průměru 81 % celkových výdajů města. Kapitálové výdaje mají značně kolísavou tendenci, jelikož se odvíjí zejména od realizovaných investičních akcí.

	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje
2007	95,47%	4,53%
2008	89,33%	10,67%
2009	86,22%	13,78%
2010	79,78%	20,22%
2011	51,82%	48,18%
2012	86,09%	13,91%

Tabulka 11: *Struktura výdajů po konsolidaci (v %)*

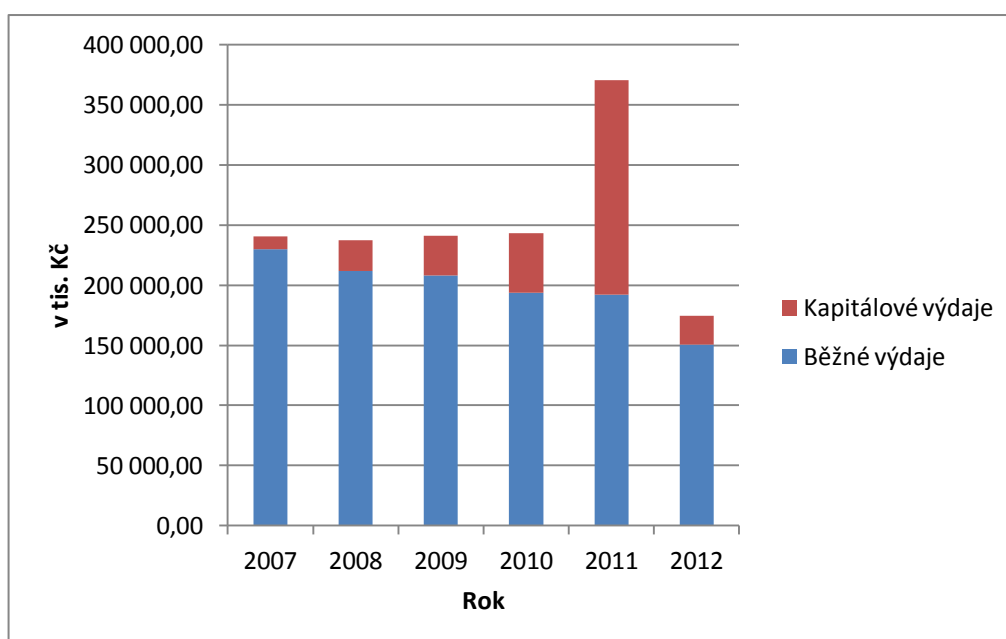
(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

V následující tabulce je uvedena struktura výdajů po konsolidaci v tisících korunách. Pro lepší názornost jsem strukturu výdajů v jednotlivých letech sledovaného období uvedla i do grafu.

	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Celkem
2007	229 757,11	10 905,43	240 662,54
2008	211 998,99	25 330,13	237 329,12
2009	207 843,73	33 208,32	241 052,05
2010	193 807,49	49 123,89	242 931,38
2011	191 841,30	178 383,64	370 224,94
2012	150 293,47	24 282,13	174 575,60

Tabulka 12: *Struktura výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)**(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)*

Z tabulky i grafu vidíme, že celkové výdaje města měly v letech 2007 – 2010 konstantní tendenci. V posledních dvou letech sledovaného období došlo nejprve k prudkému nárůstu objemu čerpaných výdajů a následně k prudkému poklesu. Zajímavé je, že objem běžných výdajů města je rok od roku nižší.

Obrázek 9: *Struktura výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)**(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)*

Nyní provedu analýzu dle jednotlivých druhů výdajů.

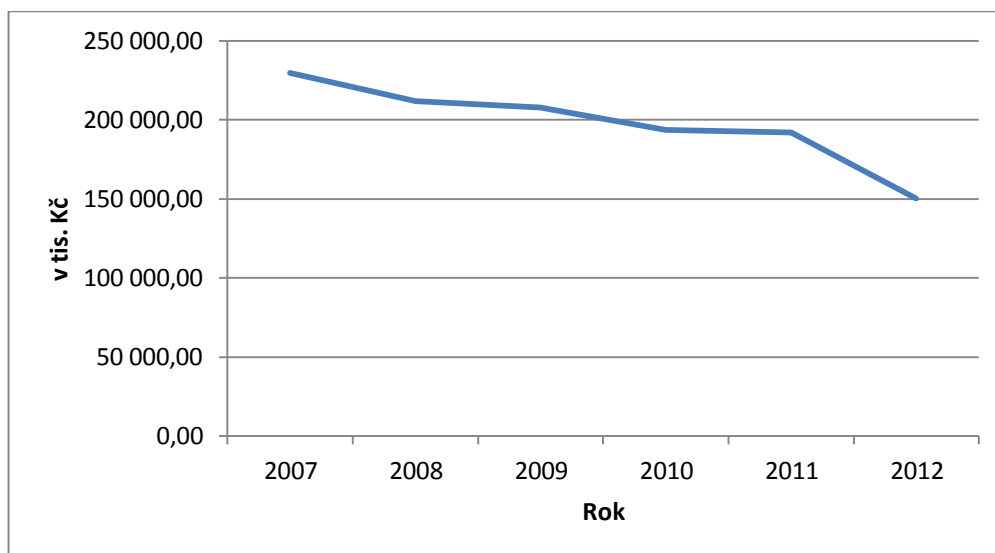
6.2.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje jsem pro větší věrohodnost upravila o konsolidaci položek Převody FKSP a sociálnímu fondu obcí a krajů (položka číslo 5342), Převody vlastním rozpočtovým účtům (položka číslo 5345) a Ostatní převody vlastním fondům (položka číslo 5349).

Běžné výdaje jsou pro město každoročně se opakující neinvestiční výdaje, které město Litovel ve sledovaném období vynakládalo zejména na:

- platy zaměstnanců,
- nákup materiálu, vody, paliv, energie,
- nákup služeb,
- opravy a udržování,
- neinvestiční transfery neziskovým a příspěvkovým organizacím,
- neinvestiční transfery obyvatelstvu (sociální dávky),
- neinvestiční půjčené prostředky.

Vývoj celkových běžných výdajů po konsolidaci je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Obrázek 10: Vývoj běžných výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Graf nám ukazuje, že běžné výdaje města měly ve sledovaném období klesající tendenci. Tento klesající trend byl v letech 2007 až 2010 způsoben zejména snižujícím se objemem vynakládaných prostředků na neinvestiční nákupy a související výdaje. Neinvestiční náku-

py a související výdaje totiž ve sledovaném období byly nejvýznamnějšími výdaji města, co se objemu vynakládaných prostředků týče. Jednalo se v průměru o 25 % běžných výdajů, tj. v průměru 50 mil. Kč. Významnou položkou běžných výdajů byly pro město do roku 2011 i výdaje na sociální dávky, které v období let 2007 až 2011 tvořily v průměru 55,7 mil. Kč. Od roku 2012 bylo vyplácení sociálních dávek přesunuto z obcí na stát, konkrétně tedy na Úřady práce České republiky. Tuto změnu odráží klesající křivka v grafu značící pokles celkových běžných výdajů v roce 2012.

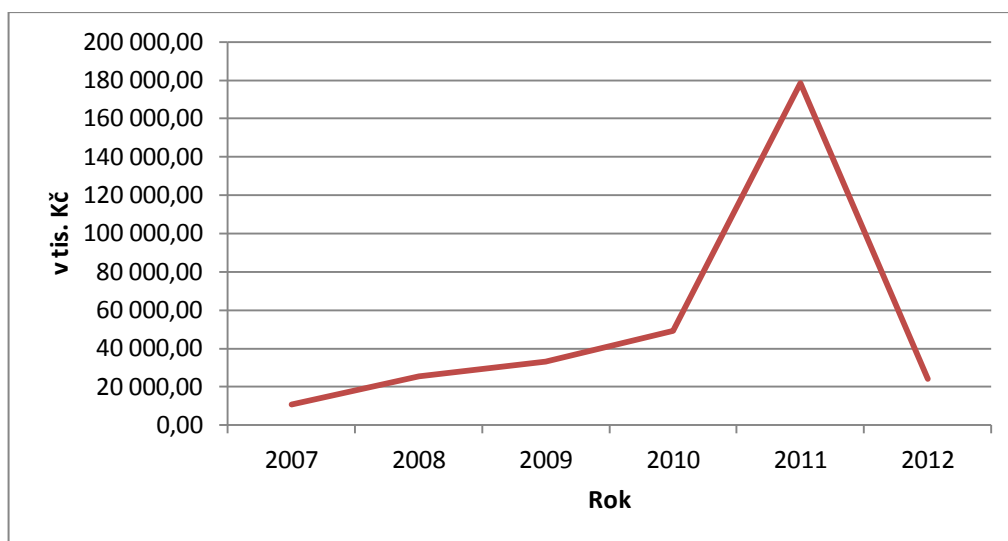
Mezi další významné položky běžných výdajů města Litovel patřily výdaje na platy a neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím. Výdaje na platy tvořily v průměru 20 % celkových běžných výdajů, tj. v průměru 37,8 mil. Kč. Neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím tvořily v průměru 19 % celkových běžných výdajů, tj. v průměru 37,5 mil. Kč. Mezi příspěvkové organizace města patří, kromě mateřských a základních škol, i Městský klub Litovel a Technické služby Litovel.

6.2.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží zejména k financování investičních akcí města. Ve sledovaném období kapitálové výdaje tvořily:

- investiční nákupy a související výdaje (pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, pozemky),
- investiční transfery příspěvkovým organizacím.

Vývoj celkových kapitálových výdajů je znázorněn v níže uvedeném grafu.

Obrázek 11: Vývoj kapitálových výdajů (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Z grafu je vidět značně kolísavý trend objemu kapitálových výdajů, což potvrzuje, že se kapitálové výdaje města vyvíjely podle realizovaných investičních akcí. V roce 2011 došlo k prudkému nárůstu kapitálových výdajů oproti předchozím rokům sledovaného období. To bylo způsobeno realizací velkých investičních akcí (kanalizace a čistička odpadních vod v Litovli) díky přijatým dotacím ze Státního fondu životního prostředí ČR. Současně bylo na tyto výdaje v roce 2011 poprvé čerpáno z padesátimilionového úvěru, který si město sjednalo. Tato situace přispěla ke vzniku schodku celkového rozpočtu města na konci roku 2011. Jak jsem již uvedla, rok 2012 byl pro město přípravným obdobím pro realizaci investičních akcí v následujících letech. Proto město v tomto roce neuskutečnilo významné kapitálové výdaje.

6.3 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V této podkapitole uvedu vybrané ukazatele finanční analýzy, které jsou součástí Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, která byla vytvořena pro potřeby sledování stavu hospodaření obcí. Zvolila jsem výpočet ukazatele běžné likvidity, podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům, ukazatele dluhové služby a celkové zadluženosti. Jako poslední uvedu ukazatel podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích, který není zahrnut do Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů.

Při výpočtu těchto ukazatelů jsem vycházela z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu (FIN 2-12M) a z rozvahy vždy ke konci jednotlivých let sledovaného období.

6.3.1 Ukazatel běžné likvidity

Ukazatel běžné likvidity nám značí schopnost města Litovel dostát svým krátkodobým závazkům.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Oběžná aktiva	77 063,05	50 536,93	27 701,76	44 325,26	25 974,83	32 213,33
Krátkodobé závazky	7 303,59	9 786,25	12 898,28	61 378,87	31 906,38	23 361,30
Běžná likvidita	10,55	5,16	2,15	0,72	0,81	1,38

Tabulka 13: Ukazatel běžné likvidity v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Z tabulky vyplývá, že v letech 2010 a 2011 město Litovel nebylo schopno dostát svým krátkodobým závazkům, jelikož hodnota ukazatele běžné likvidity byla v těchto letech nižší jak hodnota 1. To znamená, že město Litovel muselo tyto závazky pokrýt z dlouhodobého úvěru nebo prodejem dlouhodobého majetku. Pokud by byl současně v těchto letech podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší jak 25 %, oslovil by ministr financí obec k odůvodnění vzniklé situace.

6.3.2 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům nám značí míru zadlužení majetku města Litovel a jí zřízeních příspěvkových organizací.

Z níže uvedené tabulky vidíme, že podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 4 – 9,4 %. Tento ukazatel tedy splňuje hranici 25 % stanovenou Ministerstvem financí ČR.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cizí zdroje	74 681,40	64 875,69	56 103,54	100 135,99	102 667,14	94 333,16
Aktiva celkem	1 372 538,98	1 363 921,05	1 376 441,17	1 469 982,07	1 091 818,34	1 096 789,49
Podíl (v %)	5,44%	4,76%	4,08%	6,81%	9,40%	8,60%

Tabulka 14: Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

6.3.3 Ukazatel dluhové služby

Při výpočtu ukazatele dluhové služby jsem postupovala dle tabulky (Tabulka 1), která je uvedena v teoretické části této práce. Tento ukazatel nám značí, kolik procent příjmů musí město vydat na splácení svých závazků. Vývoj ukazatele dluhové služby města Litovel ve sledovaném období je znázorněn v níže uvedené tabulce.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dluhová základna	166 520,58	172 604,66	156 459,01	166 730,07	165 711,05	172 281,23
Dluhová služba	30 800,30	25 442,15	13 234,37	6 258,33	6 143,80	11 205,65
Ukazatel dluhové služby	18,50%	14,74%	8,46%	3,75%	3,71%	6,50%

Tabulka 15: Ukazatel dluhové služby v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla dosažena v roce 2007 a to 18,5 %. Přesto tato hodnota nepřevyšuje limit 30 %, který stanovilo obcím a krajům Ministerstvo financí ČR.

Dluhovou základnu města tvořily daňové příjmy, nedaňové příjmy a neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, ze kterých je financován výkon státní správy a je poskytována dotace na školství.

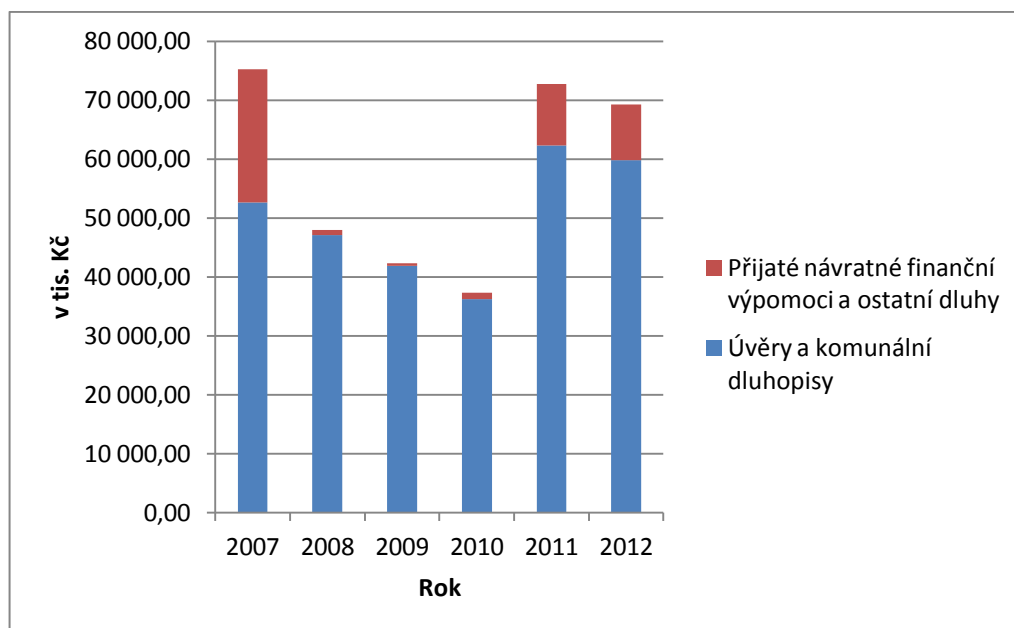
Dluhová služba ve sledovaném období zahrnovala vlastní úroky, nájemné za nájem s právem koupě (splátky leasingu), uhrazené splátky krátkodobých a dlouhodobých přijatých půjčených prostředků.

6.3.4 Ukazatel celkové zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti města Litovel ve sledovaném období obsahuje krátkodobé a dlouhodobé úvěry a přijaté krátkodobé a dlouhodobé návratné finanční výpomoci.

Z níže uvedeného grafu je patrné, že celková zadluženost města byla nejvyšší v roce 2007. To bylo způsobeno zejména čerpáním úvěru na kanalizaci a čističku odpadních vod a současně přijatou návratnou finanční výpomocí od Ministerstva pro místní rozvoj ČR na Fond rozvoje bydlení po povodni, která město Litovel zasáhla v roce 1997.

Obrázek 12: Zadluženost celkem (v tis. Kč)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

V letech 2008 – 2010 se celková zadluženost města snižovala až na hodnotu 37,3 mil. Kč, které město dosáhlo v roce 2010. V tomto období město stále zatěžoval přijatý úvěr na kanalizaci a čističku odpadních vod. Přijaté návratné finanční výpomoci město v tomto období čerpalo na kanalizační přípojku a v roce 2010 na kanalizaci v místní části Tři Dvory. Obojí tyto návratné finanční výpomoci byly poskytnuty ze Státního fondu životního prostředí ČR.

V letech 2011 a 2012 došlo k prudkému nárůstu zadluženosti města. Město totiž v roce 2011, kromě úvěru na kanalizaci a čističku odpadních vod, poprvé čerpalo z investičního úvěru, díky kterému mohlo město spolufinancovat velké investiční akce, které jsem již uvedla v předchozí podkapitole. Dále v období let 2011 a 2012 město získalo návratnou finanční výpomoc od Státního fondu životního prostředí ČR na kanalizaci a čističku odpadních vod v Litovli a na kanalizaci v místní části Tři Dvory.

6.3.5 Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích

Jako poslední vypočítám ukazatel podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích, který značí, jak moc město investuje do rozvoje svého území.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v období let 2007 – 2011 měl tento ukazatel rostoucí charakter. Nejvíce se město rozvíjelo v roce 2011, kdy hodnota tohoto ukazatele dosáhla 48,18 %. V ostatních letech sledovaného období mělo město spíše stagnující až upadající tendenci rozvoje svého území.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kapitálové výdaje	10 905,43	25 330,13	33 208,32	49 123,89	178 383,64	24 282,13
Výdaje celkem	240 662,54	237 329,13	241 052,05	242 931,38	370 224,94	174 575,60
Podíl (v %)	4,53%	10,67%	13,78%	20,22%	48,18%	13,91%

Tabulka 16: Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %)

(Městský úřad Litovel, 2014k; vlastní zpracování)

7 PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍ AKCE MĚSTA LITOVEL

Výstupem této kapitoly a současně i celé mé diplomové práce bude návrh financování projektu, který město Litovel plánuje začít realizovat nejdříve v roce 2015. Pro tuto práci jsem zvolila projekt zaměřený na úpravu silnice III. třídy v místní části Nasobůrky, který jsem si vybrala ze zásobníku plánovaných projektů města Litovel.

Nejprve uvedu popis připravovaného projektu, následně provedu síťovou analýzu projektu, kterou ověřím i pomocí programu WinQSB. Na závěr této kapitoly provedu analýzu možností financování projektu, na základě které zpracuji návrh financování projektu.

7.1 Popis projektu

Realizace projektu bude probíhat v místní části Nasobůrky, které jsou vzdáleny přibližně 1 kilometr od města Litovel. Nasobůrkami prochází ze směru od Litovle silnice II. třídy (č. 635), která pokračuje ve směru na obec Bouzov a města Loštice a Mohelnici, které jsou hlavními turistickými cíli stejně jako město Litovel. Na tuto silnici v Nasobůrkách navazuje silnice III. třídy č. 3733, která vede směrem na obec Haňovice a místní část Myslechovice. Právě tato silnice bude předmětem úpravy. Tyto úpravy budou v úseku délky přibližně 300 m od křižovatky se silnicí II. třídy po křižovatku se silnicí III. třídy na Haňovice. Hlavním cílem projektu bude zvýšení bezpečnosti chodců. Podnět k realizaci tohoto projektu podal osadní výbor Nasobůrky a Víška. (Městský úřad Litovel, 2014g)

Výchozí stav před realizací projektu

Ulicí, kudy prochází silnice III. třídy, tvoří zástavba rodinných domů. Po levé straně silnice ve směru na Haňovice jsou některé vjezdy a vstupy k rodinným domům zpevněné a některé nezpevněné, na základě individuálního přístupu majitelů. Parkování v této ulici probíhá částečně na vozovce a na krajnici z dlažby, živice nebo na krajnici nezpevněné. Chodníky zde chybí. Z toho důvodu chodí chodci různě po okraji vozovky. Současně přes silnici II. třídy není v blízkosti žádný přechod pro chodce, a tak chodci směrem do Víšky, která je místní částí města Litovel, chodí přes křižovatku. (Městský úřad Litovel, 2014g)

Účel projektu

Účelem stavebních úprav je zřízení chodníku pro zajištění bezpečného pohybu chodců, zejména dětí docházejících do místní základní školy.

Předmětem stavebních úprav je bezbariérový chodník a současně vybudování podélného parkovacího stání po levé straně vozovky ve směru na Haňovice pro celkem deset osobních vozidel. Parkování v zálivech parkovacího pruhu bude přerušeno vysazenými zelenými plochami. Místa pro přecházení budou opatřena bezbariérovou úpravou s varovnými a signálními pásy ze slepecké zámkové dlažby. Dále je pro zvýšení bezpečnosti chodců navrženo zřízení bezbariérového přechodu pro chodce přes silnici II. třídy ve směru od obce Haňovice k místní části Víška. Tato silnice je velmi frekventovaná a dosud nenabízí možnost bezpečného přecházení pro chodce. Přechod bude vyznačen vodorovným a svislým dopravním značením a opatřen intenzivním osvětlením. (Městský úřad Litovel, 2014g)

Předpokládané náklady na realizaci této investiční akce jsou 3,5 mil. Kč.

Majetkoprávní vypořádání

Jelikož jsou silnice II. a III. třídy v majetku Olomouckého kraje a právo hospodařit s nimi má Správa silnic Olomouckého kraje, je nutné před plánovanou realizací projektu vyřešit majetkoprávní vztahy. Řešením majetkoprávních vztahů bude uzavření Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene.

7.2 Síťová analýza projektu

Síťová analýza patří k nejčastěji aplikovaným a propracovaným metodám operačního výzkumu. Tato metoda nabízí úzké sepjetí s praxí a ověření výpočtů přes softwarovou podporu (program WinQSB). (Kolčavová, 2010, s. 137)

Nyní provedu analýzu kritické cesty vybraného projektu pomocí metody CPM (metoda kritické cesty). Metoda CPM je deterministická, jelikož doby trvání všech činností jsou pevně dané a neuvažujeme o možnostech jejich změny. (Kolčavová, 2010, s. 142)

Cílem bude sestrojít síťový graf a vypočítat nejkratší možnou dobu realizace mnou vybraného projektu (nalézt kritickou cestu a provést časovou analýzu).

Síťový graf je orientovaný graf, který se skládá z hran a uzlů, kde každé hraně je přidělen povolený směr pohybu. Síťový graf je současně nezáporně hranově nebo uzlově ohodnocený souvislý graf, který neobsahuje cyklus. Tento graf obsahuje právě jeden vrchol, ze kterého hrany pouze vycházejí, tento vrchol je nazýván jako vstup. Dále graf obsahuje právě jeden vrchol, do kterého hrany pouze vcházejí, tento vrchol označujeme jako výstup. (Kolčavová, 2010, s. 139)

Z níže uvedené tabulky můžeme vyčíst seznam činností realizace vybraného projektu. Dále je v tabulce uvedeno, jak na sebe jednotlivé činnosti navazují a je zde znázorněna doba trvání jednotlivých činností.

ČINNOST	POPIS ČINNOSTI	DOBA TRVÁNÍ (dny)	PŘEDCHOZÍ ČINNOST
A	vypracování projektové dokumentace	60	-
B	žádost o finanční podporu	40	A
C	výzva k podání nabídek na VZMR na stavební práce	30	B
D	posouzení a hodnocení nabídek, výběr nejvhodnější nabídky	3	C
E	podpis smlouvy s vybraným dodavatelem	1	D
F	přípravné práce - rozebrání stávajících dlážděných povrchů	3	E
G	výkopové práce pro rekonstrukci vozovky	5	E
H	zemní práce - osazení vpustí, chrániček; sanování silniční pláň	7	F, G
I	zemní práce - položení podsypné vrstvy vozovky	2	H
J	stavební práce - osazení obrubníků komunikace	3	I
K	stavební práce - pokládka vrstev vozovky, vjezdů a chodníků	5	J
L	zatravnění zelených ploch	2	K
M	dokončení terénních úprav	2	K, L
N	osazení svislého dopravního značení	1	M
O	nástřik vodorovného značení	1	M
P	kolaudace	1	M, N, O

Tabulka 17: Činnosti vybraného projektu

(vlastní zpracování)

Nyní uvedu charakteristiky uzlů a časové charakteristiky, které odvozujeme pro každou činnost projektu.

Charakteristiky uzlů

- TM – nejdříve možný termín uzlu
- TP – nejpozději přípustný termín uzlu
- i, j – pořadové číslo uzlu; současně musí platit $i < j$ (Kolčavová, 2010, s. 143)

Časové charakteristiky

- t_{ij} – doba trvání činnosti
- ZM_{ij} – nejdříve možný začátek provádění činnosti
- KM_{ij} – nejdříve možný konec provádění činnosti
- ZP_{ij} – nejpozději přípustný začátek provádění činnosti

- KPIj – nejpozději přípustný konec provádění činnosti (Kolčavová, 2010, s. 143)

Metoda CPM má tři fáze:

1. Výpočet nejdříve možných začátků a konců činností

Postupujeme směrem od vstupu k výstupu. Pokud nám do uzlu ústí více hran, vybíráme maximální hodnotu. Na konci této fáze se dozvíme nejkratší možnou dobu trvání projektu. (Kolčavová, 2010, 143)

Platí: $KM_{ij} = TM_j$

$ZM_{ij} = TM_i$

$KM_{ij} = ZM_{ij} + t_{ij}$ (Kolčavová, 2010, s. 142-143)

2. Výpočet nejpozději přípustných začátků a konců činností

Postupujeme směrem od výstupu ke vstupu. Pokud do uzlu ústí více hran, vybíráme minimální hodnotu. Na konci této fáze určíme, kudy vede kritická cesta. (Kolčavová, 2010, s. 143)

Platí: $TM_j = TP_j$

$TP_j = KPI_j$

$ZPI_j = KPI_j - t_{ij}$ (Kolčavová, 2010, s. 143)

3. Výpočet časových rezerv

Celková časová rezerva (RC) – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdit ukončení realizace činnosti, aniž by se změnila doba trvání celého projektu. (Kolčavová, 2010, s. 143-144)

Platí: $RC_{ij} = TP_j - t_{ij} - TM_i$ (Kolčavová, 2010, s. 143-144)

Volná časová rezerva (RV) – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdit ukončení realizace činnosti, aniž by se tím zabránilo bezprostředně následujícím činnostem začít realizaci v nejdříve možném termínu. (Kolčavová, 2010, s. 144)

Platí: $RV_{ij} = TM_j - t_{ij} - TM_i$ (Kolčavová, 2010, s. 144)

Nezávislá časová rezerva (RN) – vyjadřuje velikost časového intervalu, o který lze zpozdít ukončení realizace činnosti, která začala v nejpozději přípustném termínu, aniž by se tím zabránilo bezprostředně následujícím činnostem začít realizaci v nejdříve možném termínu. (Kolčavová, 2010, s. 144)

Platí: $RN_{ij} = \max(TM_j - t_{ij} - TP_i, 0)$ (Kolčavová, 2010, s. 144)

Zároveň musí platit: $RC_{ij} \geq RV_{ij} \geq RN_{ij}$ (Kolčavová, 2010, s. 144)

V níže uvedené tabulce jsou vypočítány nejdříve možné začátky a konce jednotlivých činností vybraného projektu, nejpozději přípustné začátky a konce činností projektu a časové rezervy.

ČINNOST	i	j	t _{ij}	NEJDŘÍVE MOŽNÝ		NEJPOZDĚJI PŘÍPUSTNÝ		REZERVY		
				ZAČÁTEK	KONEC	ZAČÁTEK	KONEC	RC	RV	RN
A	1	2	60	0	60	0	60	0	0	0
B	2	3	40	60	100	60	100	0	0	0
C	3	4	30	100	130	100	130	0	0	0
D	4	5	3	130	133	130	133	0	0	0
E	5	6	1	133	134	133	134	0	0	0
F	6	7	3	134	137	136	139	2	0	0
G	7	8	5	134	139	134	139	0	0	0
H	8	9	7	139	146	139	146	0	0	0
I	9	10	2	146	148	146	148	0	0	0
J	10	11	3	148	151	148	151	0	0	0
K	11	12	5	151	156	151	156	0	0	0
L	12	13	2	156	158	156	158	0	0	0
M	13	14	2	158	160	158	160	0	0	0
N	14	15	1	160	161	160	161	0	0	0
O	15	16	1	160	161	160	161	0	0	0
P	16	17	1	161	162	161	162	0	0	0

Tabulka 18: Výpočet kritické cesty projektu

(vlastní zpracování)

Dle mých výpočtů je nejkratší možná doba trvání projektu 162 dní, tato doba je dána délkou kritické cesty.

Kritická cesta, kde musí být dodrženy doby trvání jednotlivých činností, aby nedošlo k prodloužení doby potřebné k realizaci projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky, je složena z těchto činností: $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow G \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J \rightarrow K \rightarrow L \rightarrow M \rightarrow N \rightarrow O \rightarrow P$.

Při výpočtu časových rezerv byla zjištěna pouze celková rezerva u činnosti F, která není součástí kritické cesty. Tato rezerva činí 2 dny.

$$CR_F = 139 - 3 - 134 = 2$$

$$VR_F = 137 - 3 - 134 = 0$$

$$RN_F = 137 - 3 - 134 = 0$$

Informace získané rozбором kritické cesty slouží k hlubším rozborům projektu a také často k úvahám o podmínkách zkracování celkové doby trvání projektu. Časové vztahy jsou závislé i na finančních možnostech, jelikož zkrátit dobu trvání činností je možné pouze na úkor zvýšení nákladů. (Kolčavová, 2010, s. 144)

Nyní ověřím své výpočty pomocí programu WinQSB.

The screenshot shows the 'Problem Specification' dialog box in WinQSB. The fields are filled with the following data:

- Problem Title:** Nasobůrky - úprava silnice III. třídy
- Number of Activities:** 16
- Time Unit:** day
- Problem Type:** Deterministic CPM (selected)
- Select CPM Data Field:** Normal Time (selected), Crash Time, Normal Cost, Crash Cost, Actual Cost, Percent Complete (all unselected)
- Data Entry Format:** Spreadsheet (selected), Graphic Model (unselected)

Buttons at the bottom: OK, Cancel, Help.

Obrázek 13: Zadání vstupních údajů do programu WinQSB

(vlastní zpracování v programu WinQSB)

Activity Number	Activity Name	Immediate Predecessor (list number/name, separated by ',')	Normal Time
1	A		60
2	B	A	40
3	C	B	30
4	D	C	3
5	E	D	1
6	F	E	3
7	G	E	5
8	H	F,G	7
9	I	H	2
10	J	I	3
11	K	J	5
12	L	K	2
13	M	K,L	2
14	N	M	1
15	O	M	1
16	P	M,N,O	1

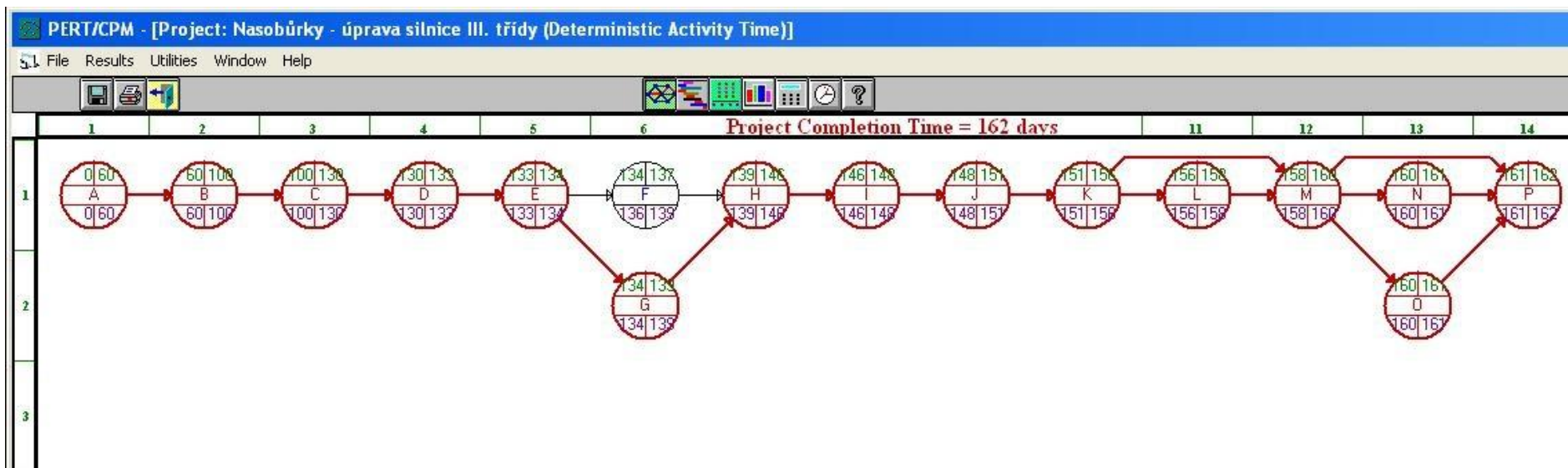
Obrázek 14: Zadání činností vybraného projektu do programu WinQSB
(vlastní zpracování v programu WinQSB)

04-06-2014 19:02:06	Activity Name	On Critical Path	Activity Time	Earliest Start	Earliest Finish	Latest Start	Latest Finish	Slack (LS-ES)
1	A	Yes	60	0	60	0	60	0
2	B	Yes	40	60	100	60	100	0
3	C	Yes	30	100	130	100	130	0
4	D	Yes	3	130	133	130	133	0
5	E	Yes	1	133	134	133	134	0
6	F	no	3	134	137	136	139	2
7	G	Yes	5	134	139	134	139	0
8	H	Yes	7	139	146	139	146	0
9	I	Yes	2	146	148	146	148	0
10	J	Yes	3	148	151	148	151	0
11	K	Yes	5	151	156	151	156	0
12	L	Yes	2	156	158	156	158	0
13	M	Yes	2	158	160	158	160	0
14	N	Yes	1	160	161	160	161	0
15	O	Yes	1	160	161	160	161	0
16	P	Yes	1	161	162	161	162	0
	Project Completion Time		=	162	days			
	Number of Critical Path(s)		=	6				

Obrázek 15: Výpočet kritické cesty projektu pomocí programu WinQSB
(vlastní zpracování v programu WinQSB)

Z výše uvedené tabulky je patrné, že mé výpočty kritické cesty jsou totožné s výsledky programu WinQSB. Program potvrdil nejkratší možnou dobu trvání projektu 162 dní a současně určil rezervu 2 dny u činnosti F, která neleží na kritické cestě.

Níže je uveden výstup v podobě síťového grafu, který je uzlově ohodnocený. Červeně je v tomto grafu zaznamenána kritická cesta.

Obrázek 16: Grafické řešení pomocí síťového grafu
(vlastní zpracování v programu WinQSB)

7.3 Financování projektu

V této podkapitole provedu analýzu možností financování projektu na úpravu silnice III. třídy v místní části Nasobůrky a následně vyhodnotím nejlepší zdroj financování tohoto projektu.

Obecně můžeme možnosti financování daného projektu rozdělit na vlastní zdroje, kterými město disponuje a dále na cizí zdroje, např. ve formě úvěru nebo přijaté dotace. Dá se předpokládat, že město nebude využívat pouze jeden zdroj financování, ale jejich kombinaci.

Vlastní zdroje

Jednou z možností financování vybraného projektu je využití vlastních zdrojů, které má město k dispozici. Tato varianta financování se dá považovat z jedné strany za výhodnou, protože by využitím těchto prostředků nedocházelo k nárůstu zadluženosti města. Na druhé stranu by ale došlo ke značnému zatížení rozpočtu města.

Jelikož v současné době město nedisponuje dostatečným množstvím těchto prostředků, aby bylo schopno pokrýt veškeré náklady související s projektem, muselo by město prodat část svého majetku. Dle získaných informací město nemá nepotřebný majetek, který by mohlo prodat. Dále by pro financování projektu mohlo město využít přebytky rozpočtů z minulých let. Z provedené analýzy hospodaření vyplývá, že saldo rozpočtu mělo ve sledovaném období značně kolísavou tendenci. Na konci roku 2012 stav rozpočtu vykazoval přebytek 8 451,21 tis. Kč. Dle poskytnutého výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu za rok 2013 vykazoval rozpočet města na konci roku 2013 přebytek ve výši 6 041,38 tis. Kč. Jelikož je ale těžko pro město předvídatelné a současně i těžko ovlivnitelné, zda bude město v budoucnu vykazovat přebytek nebo deficit rozpočtu, doporučovala bych nespoléhat se na tento způsob financování. Z těchto důvodů není dle mého názoru vhodné financovat celkové náklady projektu z vlastních zdrojů.

Cizí zdroje

Mezi možnostmi financování v rámci cizích zdrojů řadíme úvěr a dotace.

Úvěr patří mezi návratné cizí zdroje, které nabízí obcím, městům a i jiným institucím komunální sféry bankovní instituce. Hlavní nevýhodou úvěru je, že dlouhodobě zatíží rozpočet města a současně dojde ke zvýšení ukazatele celkové zadluženosti a ukazatele dluhové služby.

V současné době město splácí šest úvěrů. Dle schváleného rozpočtu pro rok 2014 by splátky těchto úvěrů měly v tomto roce tvořit přes 11,5 mil. Kč. Z toho 5,5 mil. Kč je určeno na úvěr od Českomoravské záruční rozvojové banky, a.s. Tento úvěr by město mělo splácet dle Rozpočtového výhledu na roky 2013 – 2018 ještě další tři roky. Dalším významným úvěrem, z pohledu finanční zátěže na rozpočet města, je investiční úvěr v celkové výši 50 mil. Kč, ze kterého město poprvé čerpalo v roce 2011. Tento úvěr město začalo splácet v roce 2013 a dle Rozpočtového výhledu na roky 2013 – 2018 bude úvěr splacen až v roce 2023.

Dle posledních informací vedoucího finančního odboru si město koncem března 2014 nechalo schválit další úvěr ve výši 50 mil. Kč, aby mohlo zajistit spolufinancování velkých investičních akcí, které město čekají v nejbližších letech (kanalizace, revitalizace historického centra města, aj). U tohoto úvěru si město požádalo o odklad splátek a dle vedoucího finančního odboru město počítá se splácením tohoto úvěru od 30. 4. 2016 do 31. 3. 2026.

Dále má město schválené půjčky (návrtné finanční výpomoci) v celkové výši zhruba 50,17 mil. Kč ze Státního fondu životního prostředí na investiční akce „Dekontaminace Nasobůrky“ a „Kanalizace v místních částech“. Detaily k těmto chystaným půjčkám zatím město nemá, jisté je zatím pouze to, že u nich bude desetiletá splatnost.

Bankovní instituce nabízí svým klientům nejrůznější výhody čerpání úvěrů v podobě individuálního přístupu při vytváření plánu čerpání a splácení úvěru, celkové době splatnosti 10 až 15 let, možností odkladu splátek jistiny úvěru, úrokové sazby ve formě pevné nebo pohyblivé, aj. I přes výše uvedené skutečnosti bych městu Litovel nedoporučovala financovat celkové náklady projektu pouze z úvěru, jelikož je město momentálně zatíženo splácením šesti úvěrů a v následujících letech bude muset splácet nově uzavřený úvěr a dvě přijaté návratné výpomoci od Státního fondu životního prostředí.

Dotace jsou pro město nenávratné cizí zdroje, které město získává od poskytovatele dotace pouze na předem stanovený účel a to na základě podané žádosti a při splnění podmínek vyhlášené výzvy.

Z provedené analýzy hospodaření vyplývá, že přijaté dotace jsou pro město druhým nejvýznamnějším příjmem. Z tohoto důvodu se při analýze možností financování vybraného projektu zaměřím zejména na dotace. Dotace můžeme rozlišit na krajské, státní a evropské.

Program obnovy venkova Olomouckého kraje

Z dotací na krajské úrovni by bylo možné využít pro financování úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky finanční prostředky v rámci Programu obnovy venkova Olomouckého kraje, kdy Olomoucký kraj pravidelně začátkem roku vyhlašuje výzvy k podání žádostí o dotace.

Začátkem roku 2014 Olomoucký kraj vyhlásil výzvu pro tyto oblasti podpory:

- **1. Podpora budování a obnovy infrastruktury obce,**
- **2. Podpora zpracování územně plánovací dokumentace.** (Olomoucký kraj, 2014)

Pro obě tyto oblasti podpory byla schválena celková alokace 12 mil. Kč z rozpočtu Olomouckého kraje. (Olomoucký kraj, 2014)

V rámci první oblasti podpory jsou podporovány aktivity týkající se výstavby, rekonstrukce a opravy místních komunikací a chodníků, které by zaměřením odpovídaly projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky. (Olomoucký kraj, 2014)

Pro tuto oblast podpory bylo možné získat dotaci ve výši 50 – 300 tis. Kč s financováním maximálně 50 % uznatelných nákladů. (Olomoucký kraj, 2014)

Bohužel byla tato výzva určena pouze pro obce do 600 obyvatel. Jelikož Olomoucký kraj vyhlašuje výzvy v rámci Programu obnovy venkova Olomouckého kraje pravidelně, dá se očekávat v dalších letech vyhlášení výzvy, která by byla určena i pro města jako je Litovel. Dotace z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje by mohla být vhodným doplňkovým zdrojem finančních prostředků pro realizaci projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky.

Státní fond dopravní infrastruktury

Z dotací na státní úrovni se pro financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky nabízí možnost využít příspěvků na zvýšení bezpečnosti ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Státní fond dopravní infrastruktury každoročně poskytuje finanční příspěvky na realizaci investičních akcí zaměřených na dvě oblasti:

- **1. Akce na dopravní infrastrukturu zaměřené ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.**

- **2. Akce zaměřené na úpravy dopravní infrastruktury směřující ke zvýšení bezpečnosti dopravy a zklidnění dopravy.** (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

V případě první oblasti podpory Státní fond dopravní infrastruktury poskytuje finanční příspěvky na:

- bezbariérové úpravy chodníků pro chodce, které vedou podél autobusových zálivů,
- autobusové zálivy linkových spojů,
- výstavby, rekonstrukce a úpravy chodníků pro chodce podél silnic I., II. a III. tříd včetně bezpečnostních prvků na vozovce (např. LED diody u vodorovného dopravního značení, nasvětlení přechodů atd.) se zaměřením na bezbariérovou stavební úpravu přechodů pro chodce,
- výstavby a rekonstrukce míst pro přecházení a lávek pro chodce, které jsou součástí bezbariérové trasy podél silnic I., II. a III. tříd,
- výstavby, rekonstrukce a úpravy chodníků, míst pro přecházení a přechodů pro chodce podél místních komunikací I., II. a III. třídy ležících na trase odsouhlasené v rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny s doloženou průměrnou intenzitou dopravy vyšší než 500 vozidel/24hodin,
- osvětlení přechodů pro chodce,
- světelné signalizační zařízení řídicí provoz samostatného přechodu pro chodce. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

V rámci druhé oblasti podpory jsou poskytovány finanční příspěvky na:

- úpravy vjezdu do obce,
- bezpečnostní protismykové úpravy povrchů vozovek ve vztahu na přechody pro chodce,
- úpravy vedoucí ke zlepšení dopravní situace v místech dopravních nehod,
- úpravy, které zvýší bezpečnost chodců a cyklistů,
- zařízení sloužící ke zvýšení bezpečnosti dopravy a zklidnění dopravy. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Žádost o příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury je možné podat na obě oblasti podpory současně. Pro rok 2014 poskytuje SFDI příspěvky až do výše 85 % celkových uznatelných nákladů (v roce 2013 byly poskytovány příspěvky do výše 70 % celkových

uznatelných nákladů). Stanovený limit dotace je pro každou oblast podpory 10 mil. Kč. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Z poskytnutých příspěvků není možné financovat veřejná osvětlení, parkoviště, stavby zastávek veřejné hromadné dopravy, náklady na zpracování projektové dokumentace aj. Tyto výdaje jsou považovány za neuznatelný náklad. (Státní fond dopravní infrastruktury, 2014)

Plánovaný projekt úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky splňuje podmínky účelovosti investiční akce pro obě oblasti podpory. Město Litovel by tak mohlo získat až 2 975 tis. Kč z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

Pro rok 2014 byl termín pro podání žádostí 7. 1. 2014, ale vzhledem k dlouholeté tradici těchto poskytovaných příspěvků na zvýšení bezpečnosti se dá očekávat, že v lednu roku 2015 bude SFDI opět vyhlášovat novou výzvu pro podání žádostí.

Integrovaný regionální operační program

V době psaní této práce probíhala výzva Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava na předkládání žádostí v prioritní ose 1 Doprava, oblasti podpory 1.1 Regionální dopravní infrastruktura, podoblasti podpory 1.1.1 Silnice II. a III. třídy. Termín pro předkládání projektových žádostí byl stanoven 25. 4. 2014. (ROP Střední Morava, 2014b)

Protože ale hledám možnosti financování projektu, jehož realizace by měla začít nejdříve v roce 2015, zaměřím se možnosti financování z Integrovaného regionálního operačního programu, který nahradil v programovacím období 2014 – 2020 Regionální operační program Střední Morava.

Při průzkumu možností financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky z Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen IROP) jsem vycházela z návrhu Programového dokumentu IROP ve verzi k 28. 2. 2014 pro neformální vyjednávání Evropskou komisí, který byl nejaktuálnějším dokumentem upravující IROP. Předložení operačních programů k Evropské komisi ke schválení je plánováno nejpozději v červenci 2014. Schválení operačních programů Evropskou komisí je plánováno nejpozději v lednu 2015. (ROP Střední Morava, 2014a)

Jelikož se dle harmonogramu přípravy programovacího období 2014 – 2020 předpokládá vyhlášení prvních výzev na přelomu roku 2014 a 2015, doporučím na základě výše uvedené dokumentu konkrétní prioritní osu, investiční prioritu a specifický cíl, v rámci kterých by bylo možné podat žádost o dotaci pro vybraný projekt v případě, že bude vyhlášena výzva pro tuto prioritní osu. (ROP Střední Morava, 2014a)

Na základě informací v návrhu Programového dokumentu IROP se nabízí možnost financování vybraného projektu v rámci:

- **Prioritní osy 4: Komunitně vedený místní rozvoj,**
- **Investiční priority 9d: Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje,**
- **Specifického cíle 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.** (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b)

Pro naplnění specifického cíle jsou podporovány mimo jiné i aktivity zaměřené na zvýšení bezpečnosti železniční, silniční, cyklistické a pěší dopravy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b)

IROP je financován v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj. Pro prioritní osu 4 je dle finančního plánu IROP vyčleněna podpora Evropské unie ve výši 381,9 mil. EUR a příspěvek členského státu ve výši 20 mil. EUR. Celková hodnota financování této prioritní osy je plánována ve výši 402 mil. EUR. Míra spolufinancování Evropské unie pro prioritní osu 4 tedy tvoří 95 %. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b)

Výzvy bude pro tuto prioritní osu vyhlašovat Řídící orgán IROP, kterým je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a na místní úrovni bude vyhlašovat výzvy nositel strategie, kterým je místní akční skupina. Místní akční skupina připraví výzvu, kterou musí schválit Řídící orgán. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b)

Aktivity v rámci této prioritní osy budou realizovány prostřednictvím strategií komunitně vedeného místního rozvoje, které připraví místní akční skupiny. Na podporu místních akčních skupin by mělo být vyčleněno zhruba 6 % z celkové alokace pro IROP, tj. 651 mil. Kč. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b)

Podpora bude zaměřena na venkovské oblasti se schválenou strategií komunitně vedeného místního rozvoje tvořené správními územími obcí s méně než 25 000 obyvateli. Velikost

místní akční skupiny nebude menší než 10 000 obyvatel a nepřekročí hranici 100 000 obyvatel. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b)

Jelikož je město Litovel součástí místní akční skupiny Moravská cesta, která splňuje kritérium počtu obyvatel, nabízí se možnost financování vybraného projektu i z tohoto operačního programu. Místní akční skupina Moravská cesta nyní připravuje Integrovanou strategii rozvoje území MAS Moravská cesta 2014 – 2020.

Vyhodnocení možností financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky

Na základě provedené analýzy možností financování vybraného projektu bych shrnula možnosti financování a doporučila způsob financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky.

V případě použití pouze vlastních zdrojů na financování realizace projektu by došlo k velkému zatížení rozpočtu města. Město by muselo například prodat přebytečný majetek, kterým momentálně nedisponuje.

Další možností financování projektu je využití úvěru. Na základě posledních informací město ke konci března přijalo investiční úvěr ve výši 50 mil. Kč, který je prioritně určen pro spolufinancování velkých investičních akcí, které město chystá realizovat. Současně má město schválené dvě půjčky ze Státního fondu životního prostředí. Vzhledem k tomu, že tento úvěr a dvě půjčky značně zatíží rozpočet města na léta budoucí a současně dojde ke zvýšení ukazatele celkové zadluženosti a ukazatele dluhové služby, nedoporučuji městu uzavírat další úvěr za účelem financování celkových nákladů projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky. Dle informací z Městského úřadu Litovel by bylo možné vybraný projekt z nově uzavřeného úvěru předfinancovat v plné výši a částečně i spolufinancovat (zhruba do výše 500 tis. Kč).

Dále se nabízí možnost využít možnosti dotace v rámci Programu obnovy venkova Olomouckého kraje. Je však nutné počkat na vyhlášení vhodné výzvy, aby město mohlo podat žádost o dotaci na projekt úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky. Dotace v rámci Programu obnovy venkova Olomouckého kraje by mohla být vhodným doplňkovým zdrojem finančních prostředků, jelikož se výše finanční podpory pohybuje pouze maximálně v řádu sta tisíců korun a spoluúčast financování nákladů projektu bývá pouze 50 %.

Státní fond dopravní infrastruktury vyhlašuje pravidelně již několik let výzvy na poskytnutí finančních příspěvků na investiční akce zaměřené na zvýšení bezpečnosti. Cílem mnou vybraného projektu na úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky je vybudování bezbariérového chodníku podél frekventované místní komunikace III. třídy a současně zřízení bezpečného a bezbariérového přechodu pro chodce přes silnici II. třídy. Zaměřením vybraný projekt splňuje kritéria obou oblastí podpory, pro které jsou finanční příspěvky ze SFDI určeny. Pokud by začátkem roku SFDI vyhlásil výzvu se stejnými podmínkami a vyšší příspěvku až do výše 85 % způsobilých nákladů, jak tomu bylo v letošním roce, mohlo by město Litovel, v případě úspěšně podané žádosti, získat dotaci ve výši až 2 975 tis. Kč pro financování způsobilých nákladů. Je třeba však počítat s tím, že jsou příspěvky ze SFDI poskytovány až zpětně, je tedy nutné daný projekt předfinancovat z vlastních zdrojů.

Z evropských dotací by bylo možné žádat o dotaci v rámci Integrovaného operačního programu, prioritní osy 4: Komunitně vedený místní rozvoj, investiční priority 9d: Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje, specifického cíle 4.1: Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. V rámci této prioritní osy jsou podporovány mimo jiné i aktivity zaměřené na zvýšení bezpečnosti železniční, silniční, cyklistické a pěší dopravy. Město Litovel by na dotaci v rámci této prioritní osy mohlo dosáhnout přes místní akční skupinu Moravská cesta, které je součástí. Alokace finančních prostředků totiž bude směřována právě přes místní akční skupiny na podporu komunitně vedeného místního rozvoje. Jelikož je programovací období 2014 – 2020 v přípravné fázi, čerpala jsem převážně z návrhu Programového dokumentu IROP, který byl nejaktuálnějším dokumentem upravující tento operační program. Bližší specifikace možností financování z IROP a z dalších operačních programů nového programovacího období by měly být uvedeny ve schválených programových dokumentech jednotlivých operačních programů a zejména v jednotlivých vyhlášených výzvách.

Na základě výše uvedených zjištěných skutečností bych městu Litovel doporučila podat začátkem roku 2015 žádost o finanční příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Pokud by město předložilo kvalitně zpracovanou projektovou žádost s podloženým odůvodněním potřebnosti tohoto projektu (podložení nebezpečnosti daného úseku místní komunikace zejména z pohledu chodců, předložení průzkumu intenzity dopravy, počtu chod-

ců, apod.), mohlo by získat finanční příspěvek v rámci obou oblastí podpory. Výhodou této zvolené varianty financování projektu je, že SFDI vyhláší výzvy na zvýšení bezpečnosti pravidelně a tím město dopředu ví, jaké budou požadavky, co je nutné zapracovat do projektové žádosti. Tudíž si město může přípravu časově rozvrhnout. Zejména z tohoto důvodu bych městu nedoporučovala čekat na vyhlášení výzev ze strukturálních fondů EU, jelikož v současné době nevíme, jaký bude harmonogram vyhlášení výzev v rámci jednotlivých prioritních os operačních programů.

Příspěvky ze Státního fondu dopravní infrastruktury jsou poskytovány do určité výše způsobilých nákladů. Pro dofinancování zbylých nákladů by město muselo použít vlastní zdroje nebo zvolit jiný zdroj spolufinancování. Pokud by začátkem roku 2015 byla vyhlášena vhodná výzva v rámci Programu obnovy venkova Olomouckého kraje, mohl by finanční příspěvek Olomouckého kraje tvořit vhodný doplňkový zdroj financování. Pokud by se tak nestalo, nebo by finanční příspěvek nepokryl zbylou výši nákladů projektu, doporučovala bych městu využít možnosti nově uzavřeného investičního úvěru a spolufinancovat vybraný projekt do výše 500 tis. Kč z úvěru.

V níže uvedené tabulce uvádím svůj návrh nejlepšího zdroje financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky.

Zdroj financování projektu	v tis. Kč	podíl
Dotace ze SFDI	2 975,00	85%
Úvěr	500,00	14%
Vlastní zdroje	25,00	1%
Celkové náklady	3 500,00	100%

Tabulka 19: Návrh financování vybraného projektu

(vlastní zpracování)

Při výpočtu výše dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury jsem vycházela z Pravidel pro poskytování příspěvků pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace pro rok 2014. Pro tento rok bylo možné z rozpočtu SFDI získat na vybraný projekt příspěvek ve výši až 85 % způsobilých výdajů. Vycházela jsem tedy z této maximální výše podílu financování. Pro mnou vybraný projekt by tedy mohlo být ze SFDI financováno až 2 975 tis. Kč uznatelných výdajů.

Jak jsem již uvedla, příspěvky ze SFDI jsou poskytovány až zpětně a je tedy nutné daný projekt předfinancovat z vlastních zdrojů. V tomto případě bych využila možnosti předfi-

nancování projektu z nově uzavřeného úvěru, u kterého má město schválený odklad splátek do roku 2016.

Jako možnost spolufinancování přijaté dotace ze SFDI jsem uvedla úvěr ve výši 500 tis. Kč, který odpovídá 14 % nákladů na realizaci projektu. Zbylé procento nákladů, které odpovídá 25 tis. Kč, by město muselo zaplatit ze svých zdrojů. Dle mého názoru by tato navržená varianta financování projektu nejméně zatížila rozpočet a celkově hospodaření města.

Pokud by však město nezískalo dotaci ze SFDI, nabízí se tyto další varianty řešení:

- Počkat na vhodnou výzvu z Integrovaného regionálního operačního programu. Po získání dotace bych projekt doporučila předfinancovat, obdobně jako u dotace ze SFDI, z nově uzavřeného úvěru. Spolufinancování projektu by město muselo zajistit z investičního úvěru nebo z vlastních zdrojů, popřípadě jejich kombinací.
- Uhradit celkové náklady projektu z úvěru, vlastních zdrojů nebo kombinací úvěru a vlastních zdrojů.
- Odložit realizaci projektu.

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout nejlepší způsob financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky.

V teoretické části této práce jsem charakterizovala obec, základní pojmy týkající se hospodaření obcí a vybrané ukazatele finanční analýzy. Poté jsem se věnovala možnostem financování obcí pomocí dotací, a to jak z dotací na státní úrovni, tak především z fondů Evropské unie. Tento teoretický základ mi byl podkladem pro vypracování následující části diplomové práce, praktické části.

Praktickou část jsem uvedla základní socioekonomickou charakteristikou města, na kterou navazuje analýza hospodaření města v období let 2007 – 2012. Analýza hospodaření je zakončena výpočtem vybraných ukazatelů finanční analýzy. Přestože město ve sledovaném období vykazovalo střídavě přebytek a schodek rozpočtu, hodnotila bych hospodaření města kladně, a to nejen proto, že dosažené hodnoty vybraných ukazatelů finanční analýzy byly ve stanovených limitech. V roce 2009 k deficitnímu rozpočtu přispěla negativní situace spojená s celosvětovou hospodářskou krizí a v roce 2011 byl deficitní rozpočet způsoben zejména realizací velkých investičních akcí (kanalizace, rekonstrukce místních komunikací). Z provedené analýzy současně vyplývá, že se město snaží investovat do rozvoje svého území a to i na úkor zatížení rozpočtu v podobě úvěrů.

Poslední kapitola praktické části je zaměřena na samotný projekt financování úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky. Nejprve jsem popsala výchozí stav před realizací projektu, účel realizace projektu a zmínila řešení majetkoprávního vypořádání. Následně jsem uvedla časovou charakteristiku jednotlivých činností projektu, prostřednictvím které jsem pomocí síťové analýzy a metody kritické cesty vypočítala nejkratší možnou dobu trvání projektu 162 dní, při zachování předpokládaných nákladů projektu. Výstupem síťové analýzy byl síťový graf, kde byla znázorněna kritická cesta jednotlivých činností. V poslední části této kapitoly jsem provedla analýzu možností financování vybraného projektu, kterou jsem následně vyhodnotila a uvedla svá doporučení pro financování projektu.

Z provedené analýzy možností financování projektu úpravy silnice III. třídy v místní části Nasobůrky vyplývá, že město v současné době nedisponuje dostatečným množstvím vlastních zdrojů pro financování daného projektu. Město je navíc zatíženo splácením šesti úvěrů. Přitom investiční úvěr ve výši 50 mil. Kč, ze kterého město poprvé čerpalo v roce 2011, bude město splácet dle rozpočtového výhledu až do roku 2023. Dle posledních informací

si město koncem března 2014 nechalo schválit další úvěr ve výši 50 mil. Kč, aby mohlo zajistit spolufinancování velkých investičních akcí, které město čekají v nejbližších letech. Jelikož je rozpočet města úvěry značně zatížen, nedoporučovala bych městu uzavírat další úvěr za účelem financování celkových nákladů projektu. Dle informací z Městského úřadu Litovel by bylo možné vybraný projekt z nově uzavřeného úvěru předfinancovat v plné výši a částečně i spolufinancovat (zhruba do výše 500 tis. Kč).

Po identifikaci možností financování projektu z dotací na krajské, státní a evropské úrovni, bych městu doporučila podat začátkem roku 2015 žádost o finanční příspěvek ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Zaměření projektu totiž odpovídá podporovaným aktivitám na zvýšení bezpečnosti, na které jsou finanční příspěvky ze SFDI určeny. Výhodou je, že SFDI vyhláší výzvy na zvýšení bezpečnosti pravidelně a tím město dopředu ví, jaké budou požadavky, co je nutné zapracovat do projektové žádosti. Tudíž si město může přípravu časově rozvrhnout. Zejména z tohoto důvodu bych městu nedoporučovala čekat na vyhlášení výzev ze strukturálních fondů EU, jelikož v současné době nevíme, jaký bude harmonogram vyhlášení výzev v rámci jednotlivých prioritních operačních programů.

V letošním roce poskytoval SFDI finanční příspěvky až do výše 85 % způsobilých nákladů. Pro dofinancování zbylých nákladů by město muselo použít vlastní zdroje nebo zvolit jiný zdroj spolufinancování. Vhodný doplňkový zdroj financování by mohl tvořit finanční příspěvek z Programu obnovy venkova Olomouckého kraje. Město by ale muselo počkat na vhodnou výzvu. Proto bych městu doporučila využít nově uzavřeného investičního úvěru a spolufinancovat vybraný projekt do výše 500 tis. Kč z úvěru. Zbýlý rozdíl výše spolufinancování projektu by město muselo zaplatit z vlastních zdrojů.

Příspěvky ze SFDI jsou poskytovány až zpětně a je tedy nutné daný projekt předfinancovat z vlastních zdrojů. V tomto případě bych využila možnosti předfinancování projektu z nově uzavřeného úvěru, u kterého má město schválený odklad splátek do roku 2016.

Dle mého názoru by tato navržená varianta financování projektu nejméně zatížila rozpočet a celkově hospodaření města.

Pokud by město dotaci ze SFDI nezískalo, muselo by počkat na vhodnou výzvu z Integrovaného regionálního operačního programu, nebo uhradit celkové náklady projektu z úvěru, vlastních zdrojů nebo jejich kombinací, popřípadě zvážit odložení realizace projektu.

Věřím, že má doporučení budou přínosem pro realizaci vybraného projektu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Akademické práce:

SMÉKALOVÁ, Petra, 2012. *Projektová činnost města Litovel*. Zlín. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

Monografické publikace:

GROSPÍČ, Jiří et al., 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-807-3800-864.

HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, 2010. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ, 2010. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

HERZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2008. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal. ISBN 978-80-87029-56-5.

KOLČAVOVÁ, Alena, 2010. *Kvantitativní metody v rozhodování: studijní pomůcka pro distanční studium*. Vyd. 4., upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 194 s. ISBN 978-80-7318-950-1.

MOLLE, Willem, 2007. *European Cohesion Policy*. Abingdon: Routledge, 368 s. ISBN 978-0-203-94527-8.

NAHODIL, František et al., 2009. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT, 2010. *Regional Development Policies in OECD Countries*. Paris: OECD Publishing, 384 s. ISBN 978-92-64-08722-4.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál. ISBN 978-807-3675-882.
- TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN, 2009. *Veřejná správa a finance*. 1.vyd. Brno: Albert, 164s. ISBN 978-80-7326-162-7.
- WOKOUN, René et al., 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde. ISBN 978-807-2016-990.
- ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ, 2008. *Regionální politika*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-802-1047-617.

Prameny práva:

- ČESKO, 1993. Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992, č. 1/1993 Sb. *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=40450&recShow=7&nr=1~2F1993&rpp=15#parCnt>
- ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 zde dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sbíрка zákonů České republiky. *ZákonyČR* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)
- ČESKO, 2002a. Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb. ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2002/vyhlaska-c-323-2002-sb-3461>
- ČESKO, 2002b. Zákon č. 314/2002 Sb. ze dne 13. června 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. *Portál veřejné správy* [online]. [cit. 2014-04-05]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=314~2F2002&part=&name=&rpp=15#seznam>

Internetové zdroje:

- ČESKÁ TELEVIZE, 2014. Litovel. *Toulavá kamera* [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://www.toulavakamera.cz/apollo/pictures/20118717561198163.jpg>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014a. Demografické statistiky za rok 2013. *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/cs/mesto/demografie/demograficke-statistiky-za-rok-2013.html>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014b. Demografie: Celkový počet obyvatel Města Litovel. *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/cs/mesto/demografie/>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014c. Město. *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/cs/mesto/>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014d. Organizační řád. *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/filemanager/files/file.php?file=109115>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014e. Postavení města Litovle. *Město Litovel* [online]. 2014 [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/cs/radnice/svobodny-pristup-k-informacim/postaveni-mesta-litovle.html>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014f. Povinně zveřejňované informace o městě (106/1999 Sb.). *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/cs/urad/povinne-zverejnovane-informace-o-meste-106-1999-sb/>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014h. Průvodce sociálními službami Litovelska. *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/filemanager/pdf-viewer/index.php?fileID=55688>
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014i. Školství a kultura. *Město Litovel* [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z: <http://www.litovel.eu/cs/mesto/skolstvi-a-kultura/>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014a. Monitoring hospodaření obcí. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2014-04-03]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/hospodareni-kraju-a-obci/monitoring-hospodareni-obci>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2014b. Monitoring hospodaření obcí: Algoritmy SIMU. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2012 [cit. 2014-04-03]. Do-

stupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Monitoring-Pr-001_2012-11-06_Monitoring-hospodareni-obci.xls

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2014a. Informace o fondech EU: FONDY EVROPSKÉ UNIE: 26,7 MILIARD € PRO ČESKOU REPUBLIKU. *STRUKTURÁLNÍ FONDY* [online]. [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU.aspx>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2014b. Návrh Programového dokumentu IROP ve verzi k 28. 2. 2014 pro neformální vyjednávání Evropskou komisí. *INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM* [online]. [cit. 2014-03-30]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/d60c2a70-b70c-4944-a442-d958e300ba43/PD-IROP-28-2-2014_final_CZE.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2014c. Operační programy 2007 - 2013. *STRUKTURÁLNÍ FONDY* [online]. [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2014d. Příprava období 2014 - 2020. *STRUKTURÁLNÍ FONDY* [online]. [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2014e. Příprava období 2014 - 2020: Programy. *STRUKTURÁLNÍ FONDY* [online]. [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Kohezni-politika-EU/Operacni-programy>

OLOMOUCKÝ KRAJ, 2014. Program obnovy venkova: prezentace - semináře. *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/program-obnovy-venkova-cl-692.html>

ORRERO A.S., 2014. O firmě. *ORRERO a.s* [online]. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.orrero.cz/o-firme/>

PAPCEL, 2014. O společnosti. *PAPCEL* [online]. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.papcel.cz/o-spolecnosti/>

ROP STŘEDNÍ MORAVA, 2014a. Harmonogram přípravy programovacího období 2014+. *ROP Střední Morava* [online]. [cit. 2014-03-31]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/obdobi-2014/harmonogram-pripravy-programovaciho-obdobi-2014>

- ROP STŘEDNÍ MORAVA, 2014b. Výzva 53/2014 1.1.1 Silnice II. a III. třídy. *ROP Střední Morava* [online]. [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/vyzva-53-2014-1-1-1-silnice-ii-a-iii-tridy>
- SEV LITOVEL S.R.O., 2014. Společnost. *SEV Litovel s. r. o.* [online]. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.sev-litovel.cz/spolecnost.html>
- SMART CONNECTIONS S.R.O., 2014. Kimberly-Clark s.r.o., závod Litovel. *Svět Průmyslu* [online]. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.svetprumyslu.cz/profil/kimberly-clark-sro-zavod-litovel-duraz-na-bezpecnost-kvalitu-vyrobku-a-zivotni-prostredi.html>
- STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY, 2014. Pravidla pro poskytování příspěvků pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace pro rok 2014. *Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI)* [online]. [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/poskytovani-prispevku/zvysovani-bezpecnosti/2013_pravidla_bezpecnost2014.pdf
- ÚŘAD PRÁCE ČR, 2014. Nezaměstnanost dle obcí v letech 2012 - 2013. *Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Olomouci.*
- VESETA SPOL. S R. O., 2014. O nás. *VESETA spol. s r. o.* [online]. [cit. 2014-04-13]. Dostupné z: <http://www.bonny-drink.cz/o-nas>

Interní zdroje:

- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014g. Projektová dokumentace stavební úpravy silnice III/3733. *Městský úřad Litovel.*
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014ch. Rozpočtový výhled 2013 – 2018. *Městský úřad Litovel.*
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014j. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu sestavený k 12/2013. *Městský úřad Litovel.*
- MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOVEL, 2014k. Závěrečné účty 2007 – 2012. *Městský úřad Litovel.*
- ÚŘAD PRÁCE ČR, 2014. Nezaměstnanost dle obcí v letech 2012 - 2013. *Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Olomouci.*

Ostatní:

- MACHOVSKÝ, Jan, 2006. *LITOVEL - turistický průvodce okolím města.* Litovel: město Litovel ve spolupráci s Turistickým infocentrem Litovel.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CPM	Metoda kritické cesty
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HDP	Hrubý domácí produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina
NUTS II	Regiony soudržnosti
NUTS III	Kraje
OP	Operační program
ROP	Regionální operační program
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SIMU	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: <i>Mapa Litovle</i>	40
Obrázek 2: <i>Míra nezaměstnanosti (k 31. 12.)</i>	45
Obrázek 3: <i>Přehled hospodaření města Litovel v letech 2007-12 (v tis. Kč)</i>	48
Obrázek 4: <i>Struktura příjmů po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	50
Obrázek 5: <i>Vývoj daňových příjmů (v tis. Kč)</i>	51
Obrázek 6: <i>Vývoj nedaňových příjmů (v tis. Kč)</i>	54
Obrázek 7: <i>Vývoj kapitálových příjmů (v tis. Kč)</i>	55
Obrázek 8: <i>Vývoj přijatých dotací po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	57
Obrázek 9: <i>Struktura výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	59
Obrázek 10: <i>Vývoj běžných výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	60
Obrázek 11: <i>Vývoj kapitálových výdajů (v tis. Kč)</i>	62
Obrázek 12: <i>Zadluženost celkem (v tis. Kč)</i>	65
Obrázek 13: <i>Zadání vstupních údajů do programu WinQSB</i>	72
Obrázek 14: <i>Zadání činností vybraného projektu do programu WinQSB</i>	73
Obrázek 15: <i>Výpočet kritické cesty projektu pomocí programu WinQSB</i>	73
Obrázek 16: <i>Grafické řešení pomocí síťového grafu</i>	74

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: <i>Výpočet ukazatele dluhové služby</i>	27
Tabulka 2: <i>Harmonogram přípravy programovacího období 2014+</i>	35
Tabulka 3: <i>Počet obyvatel dle místních částí (k 31. 12. 2013)</i>	41
Tabulka 4: <i>Vývoj počtu obyvatel města Litovel vč. místních částí (k 31.12.)</i>	41
Tabulka 5: <i>Přehled hospodaření města Litovel v letech 2007-12</i>	47
Tabulka 6: <i>Struktura příjmů po konsolidaci (v %)</i>	49
Tabulka 7: <i>Struktura příjmů po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	49
Tabulka 8: <i>Struktura daňových příjmů dle jednotlivých skupin</i>	51
Tabulka 9: <i>Přehled přijatých dotací dle jednotlivých skupin (v tis. Kč)</i>	56
Tabulka 10: <i>Přehled přijatých dotací dle jednotlivých skupin (v %)</i>	56
Tabulka 11: <i>Struktura výdajů po konsolidaci (v %)</i>	58
Tabulka 12: <i>Struktura výdajů po konsolidaci (v tis. Kč)</i>	59
Tabulka 13: <i>Ukazatel běžné likvidity v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	63
Tabulka 14: <i>Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v tis. Kč)</i>	63
Tabulka 15: <i>Ukazatel dluhové služby v letech 2007 – 2012 (v tis. Kč)</i>	64
Tabulka 16: <i>Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %)</i>	66
Tabulka 17: <i>Činnosti vybraného projektu</i>	69
Tabulka 18: <i>Výpočet kritické cesty projektu</i>	71
Tabulka 19: <i>Návrh financování vybraného projektu</i>	83

